

KỶ HỢP THỨ 9, QUỐC HỘI KHÓA XV:

Đột phá về thể chế để bước vào kỷ nguyên mới

[3]

Cùng nhau xây dựng thế giới "hòa bình an lạc"

[2]

Hài cốt liệt sĩ trở về đất mẹ sau hơn 50 năm

[4]

GÌN GIỮ GIÁ TRỊ LỊCH SỬ, VĂN HÓA KHI ĐẶT TÊN SAU SÁP NHẬP:

Bùi ngùi lắm chứ, nhưng vẫn có niềm tin...

[8+9]

VĂN HÓA & SUY NGẪM

Đề cao đạo đức và văn hóa kinh doanh

• PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Nghị quyết 68-NQ/TW của Bộ Chính trị ra đời trong bối cảnh đầy ý nghĩa, đã không chỉ xem kinh tế tư nhân là động lực quan trọng của nền kinh tế, mà còn đặt ra yêu cầu nâng cao chuẩn mực đạo đức, văn hóa kinh doanh, coi đây là "chìa khóa vàng" để doanh nghiệp Việt Nam hội nhập thành công. Điều này càng có ý nghĩa khi đặt cạnh tinh thần Nghị quyết 66-NQ/TW về công tác lập pháp, vốn nhấn mạnh việc hoàn thiện thể chế, bảo đảm quyền tự do kinh doanh, tạo sân chơi bình đẳng giữa các thành phần kinh tế, đặc biệt qua việc chuẩn hóa hành lang pháp lý phù hợp với thông lệ quốc tế.

(Xem tiếp trang 2)

Tổng Bí thư Tô Lâm chứng kiến Lễ trao các văn kiện hợp tác song phương Việt Nam - Kazakhstan

[2]

CHƯƠNG TRÌNH TRUYỀN HÌNH NHÂN ÁI:

Vì sao khó duy trì?

[11]

Cần có sự chung tay, tiếp sức cho những chương trình truyền hình nhân ái

Ảnh: "Mái ấm gia đình Việt"

VIẾT TIẾP BÀI "VỀ CON TÀU CỔ KHU VỰC BIỂN CẨM AN - HỘI AN":

Phát hiện thêm tàu cổ bị đắm ở Hội An?

[5]

CÔNG NGHỆ SỐ VÀ KHÁT VỌNG CỦA DU LỊCH VIỆT NAM:

Mỗi "cú chạm" là một hành trình khám phá

[6]

Khởi động chiến dịch "săn vé" World Cup

[15]

Tổng Bí thư Tô Lâm chứng kiến Lễ trao các văn kiện hợp tác song phương Việt Nam - Kazakhstan

Tổng Bí thư Tô Lâm và Tổng thống Kassym-Jomart Tokayev chứng kiến Lễ trao Bản ghi nhớ hợp tác trong lĩnh vực văn hóa giữa Bộ VH-TT-DL và Bộ Văn hóa và Thông tin Kazakhstan giai đoạn 2025 - 2027
Ảnh: TTXVN

Trong khuôn khổ chuyến thăm cấp Nhà nước CH Kazakhstan, trưa 6.5 (giờ địa phương), ngay sau hội đàm, Tổng Bí thư Tô Lâm và Tổng thống CH Kazakhstan Kassym-Jomart Tokayev cùng Đoàn đại biểu cấp cao hai nước đã chứng kiến Lễ trao các văn kiện hợp tác và Thông qua Tuyên bố chung về thiết lập quan hệ Đối tác chiến lược Việt Nam - Kazakhstan.

Cụ thể các văn kiện hợp tác gồm: Bản ghi nhớ hợp tác giữa Bộ KH&CN Việt Nam và Bộ Phát triển kỹ thuật số, đổi mới sáng tạo và công nghiệp hàng không vũ trụ Kazakhstan. Bản ghi nhớ hợp tác trong lĩnh vực văn hóa giữa Bộ VH-TT-DL Việt Nam và Bộ Văn hóa và Thông

tin Kazakhstan giai đoạn 2025-2027. Bản ghi nhớ hợp tác trong lĩnh vực thể thao giữa Bộ VH-TT-DL Việt Nam và Bộ Du lịch và Thể thao Kazakhstan. Chương trình hợp tác giữa Bộ Tư pháp Việt Nam và Bộ Tư pháp Kazakhstan giai đoạn 2025-2027. Bản ghi nhớ hợp tác giữa Ủy ban nhân dân tỉnh Hưng Yên (Việt Nam) và chính quyền tỉnh Kyzylorda (Kazakhstan). Biên bản xác nhận việc hoàn tất giao dịch mua bán cổ phần trong công ty cổ phần Qazaq Air giữa Tập đoàn Sovico và Quỹ Samruk-Kazyna. Thỏa thuận hợp tác trong lĩnh vực thăm dò dầu khí tại Kazakhstan giữa Tập đoàn Công nghiệp - Năng lượng Quốc gia Việt Nam (Petrovietnam) và Công ty

Dầu khí quốc gia Kazakhstan. Thỏa thuận hợp tác giữa Thông tấn xã Việt Nam và Tổ hợp Phát thanh và Truyền hình của Tổng thống Cộng hòa Kazakhstan (TRC).

Việt Nam và CH Kazakhstan thiết lập quan hệ ngoại giao ngày 29.6.1992. Từ đó đến nay, quan hệ hữu nghị truyền thống tốt đẹp giữa hai nước liên tục được củng cố và phát triển. Chuyến thăm cấp Nhà nước đến CH Kazakhstan lần này của Tổng Bí thư Tô Lâm và phu nhân cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam góp phần thúc đẩy quan hệ song phương trên nhiều lĩnh vực, mở ra các cơ hội hợp tác mới và làm sâu sắc hơn quan hệ giữa Việt Nam và Kazakhstan. Theo TTXVN

Cùng nhau xây dựng thế giới "hòa bình an lạc"

Sáng qua 6.5, Đại lễ Phật đản Liên Hợp Quốc - Vesak 2025 đã khai mạc trọng thể tại Học viện Phật giáo Việt Nam ở TP.HCM với chủ đề "Đoàn kết và bao dung vì nhân phẩm con người: Tuệ giác Phật giáo vì Hòa bình thế giới và Phát triển bền vững". Chủ tịch nước Lương Cường dự và phát biểu tại lễ khai mạc Đại lễ Phật đản Liên Hợp Quốc - Vesak 2025.

Trong không khí trang nghiêm của Đại lễ Vesak 2025, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Chủ tịch nước Lương Cường nhiệt liệt chào mừng sự có mặt của các vị nguyên thủ các quốc gia, lãnh đạo các Chính phủ, các tổ chức quốc tế và đông đảo quý vị chư tôn đức giáo phẩm đại diện cho Phật giáo trên toàn thế giới, cùng quý vị đại biểu, đồng bào, tăng ni, phật tử Việt Nam ở trong nước và ở ngoài nước; khẳng định đây là biểu hiện sinh động của tinh thần đoàn kết, từ bi và hòa hợp...

Chủ tịch nước Lương Cường dự và phát biểu tại lễ khai mạc Đại lễ Phật đản Liên Hợp Quốc - Vesak 2025

Chủ tịch nước khẳng định, Đảng, Nhà nước Việt Nam luôn đánh giá cao và tạo mọi điều kiện thuận lợi để các tôn giáo, trong đó có Phật giáo hoạt động trong khuôn khổ pháp luật, thực hiện nhất quán chính sách tôn trọng và bảo hộ quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của mọi người và coi đó là nền tảng quan trọng để xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Việc Giáo hội Phật giáo Việt Nam đăng cai Đại lễ Vesak Liên Hợp Quốc năm 2025 cho thấy Phật giáo Việt Nam không chỉ gắn bó với dân tộc, mà còn đang tích cực đóng góp vào các hoạt động Phật giáo quốc tế. Các tăng ni, phật tử Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã, đang và sẽ tiếp tục chung tay cùng tăng ni, phật tử thế giới phụng sự đạo pháp và nhân loại, vì mục tiêu chung là hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển...

Trong bối cảnh tình hình thế giới vẫn phải đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức, Chủ tịch nước đánh giá chủ đề của Đại lễ Vesak năm nay đã thể hiện quyết tâm mạnh mẽ của Liên Hợp Quốc đối với hoạt động mang tính xã hội rộng rãi, vì một thế giới hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển; phát huy tinh thần khoan dung, hòa hợp, nhân ái và từ bi mà đức Phật đã trao truyền, để cùng nhau xây dựng thế giới "hòa bình an lạc". T.SƯƠNG

Đề cao...

(Tiếp theo trang 1)

Trong bối cảnh đó, đạo đức và văn hóa kinh doanh không còn là khẩu hiệu mang tính hình thức, mà là nền tảng để xây dựng niềm tin - tài sản quý giá nhất trong thời đại hội nhập. Một doanh nghiệp có thể có vốn lớn, công nghệ hiện đại, chiến lược sắc bén, nhưng nếu thiếu niềm tin từ khách hàng, đối tác, xã hội, tất cả đều dễ sụp đổ. Niềm tin ấy chỉ có thể được vun đắp bằng hành vi kinh doanh trung thực, minh bạch, tuân thủ pháp luật, thực hiện đúng cam kết, quan tâm tới lợi ích cộng đồng và coi trọng giá trị con người.

Trong các nền kinh tế phát triển, đạo đức và văn hóa kinh doanh luôn được coi là trụ cột. Hãy nhìn vào Nhật Bản, quốc gia nổi tiếng với khái niệm "Monozukuri" (nghệ thuật chế tác) không chỉ chú trọng đến chất lượng sản phẩm, mà còn gắn với sự tận tâm, tôn trọng khách hàng và môi trường. Hay Đức, cường quốc công nghiệp châu Âu, nơi "Made in Germany" đã trở thành biểu tượng toàn cầu của uy tín, một phần nhờ văn hóa kinh doanh lấy trách nhiệm xã hội làm trung tâm. Ở Mỹ, các tập đoàn như Microsoft, Apple, Google đều đầu tư hàng tỉ USD mỗi năm cho các quỹ từ thiện, phát triển cộng đồng, nâng cao hình ảnh thương hiệu bền vững. Những bài học ấy nhắc nhở doanh nghiệp Việt Nam

rằng, để bước ra biển lớn, không thể chỉ mang theo khát vọng, mà phải mang theo cả những giá trị chuẩn mực.

Nghị quyết 68 đã xác lập bộ tiêu chí đánh giá doanh nghiệp tư nhân theo chuẩn quốc tế: Tuân thủ pháp luật, giải quyết việc làm, đóng góp ngân sách nhà nước, tham gia hoạt động an sinh xã hội. Đây không chỉ là thước đo thành công, mà còn là "tấm hộ chiếu" giúp doanh nghiệp Việt Nam chinh phục niềm tin của thị trường quốc tế. Những câu chuyện thành công trong nước đã chứng minh điều đó. Vinamilk với chiến dịch "Quy 1 triệu cây xanh cho Việt Nam", Vingroup với hàng loạt dự án giáo dục, y tế phi lợi nhuận, TH True Milk với cam kết sản xuất xanh, giảm phát thải carbon... tất cả đều là minh chứng sống động cho tinh thần gắn kết kinh doanh với trách nhiệm xã hội.

Tuy nhiên, thực tế vẫn còn nhiều thách thức. Theo Tổng điều tra kinh tế 2024, phần lớn doanh nghiệp nhỏ và vừa ở Việt Nam vẫn coi nhẹ yếu tố đạo đức và văn hóa kinh doanh, tập trung ngắn hạn vào lợi nhuận, thiếu chiến lược bền vững. Đây là "gót chân Achilles" cản trở sự lớn mạnh của khu vực kinh tế tư nhân. Vì thế, thúc đẩy đạo đức kinh doanh không thể chỉ dừng ở lời kêu gọi, mà cần trở thành một phong trào xã hội, một "chuẩn mực mới" được lan tỏa từ giáo dục, truyền thông, đến chính sách.

Nghị quyết 68 kêu gọi khẩn trương đưa

chương trình đào tạo khởi nghiệp, kinh doanh vào các cơ sở giáo dục, nhằm sớm hình thành tư duy kinh doanh có đạo đức trong giới trẻ. Điều này hết sức cấp thiết. Một thế hệ doanh nhân trẻ chỉ giỏi làm giàu nhưng thiếu tinh thần trách nhiệm xã hội, thiếu bản lĩnh tuân thủ pháp luật, không thể tạo ra một nền kinh tế bền vững. Ngược lại, một thế hệ doanh nhân mang trong mình khát vọng vươn lên, gắn bó với cộng đồng, trân trọng giá trị lao động, sáng tạo sẽ là những người dẫn đường đưa Việt Nam bứt phá.

Để đạt được điều đó, không thể thiếu vai trò của Nhà nước kiến tạo. Tinh thần Nghị quyết 66-NQ/TW về lập pháp đã nhấn mạnh sự cần thiết phải hoàn thiện khung pháp lý để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của doanh nghiệp, đồng thời nghiêm khắc xử lý các hành vi gian lận, cạnh tranh không lành mạnh, thao túng chính sách. Chỉ khi "sân chơi" được thiết kế minh bạch, công bằng, đạo đức kinh doanh mới thực sự trở thành lợi thế cạnh tranh chứ không phải là gánh nặng.

Về phía doanh nghiệp, cần chủ động chuyển mình, xây dựng văn hóa nội bộ dựa trên các giá trị trung thực, tôn trọng, hợp tác, đổi mới. Đào tạo nhân viên về đạo đức nghề nghiệp, thiết lập hệ thống quản trị tuân thủ (compliance), công khai báo cáo trách nhiệm xã hội (CSR report), áp dụng bộ tiêu

chuẩn môi trường - xã hội - quản trị (ESG) đang dần trở thành yêu cầu tất yếu. Đây cũng chính là cách các doanh nghiệp Nhật Bản, Hàn Quốc, châu Âu, Mỹ khẳng định vị thế trên thương trường quốc tế.

Khi đạo đức và văn hóa kinh doanh trở thành nền tảng, doanh nghiệp Việt Nam không chỉ chinh phục niềm tin trong nước, mà còn có thể bước ra thế giới, trở thành những thương hiệu quốc gia đáng tự hào. Đó không chỉ là câu chuyện của một vài tên tuổi lớn, mà phải là chuyển động đồng bộ của cả cộng đồng doanh nghiệp, từ siêu nhỏ, nhỏ, vừa đến lớn. Đó cũng không chỉ là nhiệm vụ của riêng doanh nghiệp, mà là trách nhiệm của toàn xã hội, từ người tiêu dùng, các hiệp hội, truyền thông, đến cơ quan quản lý nhà nước.

Trong kỷ nguyên hội nhập đầy cạnh tranh và biến động, tài sản lớn nhất của một doanh nghiệp không phải là vốn liếng, không phải là nhà xưởng, máy móc, mà chính là niềm tin của xã hội. Và để xây dựng được niềm tin ấy, không có con đường nào bền vững hơn con đường đạo đức và văn hóa kinh doanh. Nghị quyết 68 đã mở ra cánh cửa lớn - giờ đây, nhiệm vụ của chúng ta là bước qua cánh cửa ấy với khát vọng, bản lĩnh và sự trung thực, để không chỉ làm giàu cho chính mình, mà còn làm giàu cho đất nước, làm đẹp hình ảnh Việt Nam trên bản đồ kinh tế toàn cầu. ■

KỶ HỌP THỨ 9, QUỐC HỘI KHÓA XV:

Đột phá về thể chế để bước vào kỷ nguyên mới

● THU SÂM; ảnh: TR.HUẤN

Tiếp tục chương trình kỳ họp, sáng qua 6.5, dưới sự điều hành của Phó Chủ tịch Quốc hội Lê Minh Hoan, Quốc hội nghe Tờ trình và báo cáo thẩm tra dự án Luật Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo. Việc đẩy mạnh đơn giản hóa thủ tục hành chính trong hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo là một trong những nội dung trọng tâm của dự án luật này.

Chủ tịch Quốc hội phát biểu khai mạc kỳ họp thứ 9, Quốc hội khóa XV

Trước đó, phát biểu khai mạc kỳ họp thứ 9, Quốc hội khóa XV vào sáng 5.5, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn nhấn mạnh, kỳ họp này có ý nghĩa lịch sử, thực hiện đột phá về thể chế để bước vào một kỷ nguyên của hiện đại hóa, số hóa, xanh hóa và phát triển bền vững.

Một trong những nội dung quan trọng của kỳ họp là Quốc hội xem xét, thông qua Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013. Theo Chủ tịch Quốc hội, đây là nhiệm vụ mang tính chiến lược cả về chính trị và pháp lý, nhằm thể chế hóa kịp thời các chủ trương lớn của Đảng, đặc biệt là về sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước theo hướng “tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, gần dân, sát dân, sát thực tiễn”. Để triển khai nhiệm vụ này, Quốc hội đã thành lập Ủy ban Dự thảo sửa đổi, bổ sung Hiến pháp năm 2013 với nhiều đổi mới trong phương pháp và quy trình thực hiện...

Ngay sau khi thành lập, Ủy ban đã có phiên họp đầu tiên vào chiều 5.5 và ngày 6.5, Ủy ban đã tổ chức công bố lấy ý kiến nhân dân về toàn văn dự thảo Nghị quyết sửa đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013. Theo đó dự thảo Nghị quyết sửa

đổi, bổ sung một số điều của Hiến pháp năm 2013 gồm 2 điều. Trong đó điều 1 gồm 08 khoản sửa đổi, bổ sung một số quy định của Hiến pháp năm 2013 về Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội, về đơn vị hành chính và tổ chức chính quyền địa phương; điều 2 gồm 3 khoản quy định về hiệu lực thi hành và điều khoản chuyển tiếp...

Cũng tại phiên khai mạc, trình bày Báo cáo đánh giá bổ sung kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và ngân sách nhà nước năm 2024; tình hình thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và ngân sách nhà nước những tháng đầu năm 2025, Thủ tướng Phạm Minh Chính đánh giá, trong những tháng đầu năm 2025, công nghiệp văn hóa, công nghiệp giải trí có tín hiệu phát triển tích cực với nhiều sản phẩm, hoạt động văn hóa đặc sắc, sáng tạo.

Để đạt mục tiêu tăng trưởng 8% trở lên, quy mô nền kinh tế đạt trên 500 tỉ USD (dự kiến đứng thứ 30 trên thế giới, tăng 2 bậc), GDP bình quân đầu người năm 2025 đạt trên 5.000 USD, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các cấp, các ngành, các địa phương tiếp tục thực hiện quyết liệt, đồng bộ, hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp đề ra trong các lĩnh vực. Trong đó

“ Phát triển du lịch với phương châm “Sân phẩm đặc sắc - Dịch vụ chuyên nghiệp - Thủ tục thuận tiện - Giá cả cạnh tranh - Môi trường sạch đẹp - Điểm đến an toàn, văn minh, thân thiện”. Thực hiện tốt Chương trình kích cầu du lịch 2025; phấn đấu năm 2025 thu hút 22-23 triệu lượt khách quốc tế.

Xem xét, quyết định miễn thị thực nhập cảnh có thời hạn cho một số người là nhà khoa học, doanh nhân, nghệ sĩ, vận động viên thể thao... và công dân một số nước, nhất là bạn bè truyền thống, các đối tác quan trọng...

(Thủ tướng PHẠM MINH CHÍNH)

Thủ tướng Phạm Minh Chính trình bày Báo cáo của Chính phủ tại phiên khai mạc

chú trọng phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng nhu cầu của thị trường, nhất là ngành trí tuệ nhân tạo, khoa học dữ liệu, chip bán dẫn, xây dựng và vận hành đường sắt tốc độ cao, điện hạt nhân... Sớm ban hành chính sách cho vay ưu đãi đối với học sinh, sinh viên, học viên, nghiên cứu sinh các ngành công nghệ, kỹ thuật, khoa học cơ bản, văn hóa, nghệ thuật với lãi suất ưu đãi và hạn mức vay phù hợp với học phí, chi phí sinh hoạt.

Một giải pháp khác, theo Thủ tướng

Phạm Minh Chính là phát triển văn hóa, không ngừng nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân. Tổ chức tốt các hoạt động kỷ niệm các ngày lễ lớn, sự kiện trọng đại của đất nước. Đẩy mạnh phát triển công nghiệp văn hóa, xây dựng Đề án phát triển công nghiệp giải trí. Triển khai hiệu quả Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025 - 2035. Tập trung chuẩn bị lực lượng cho Đoàn Thể thao Việt Nam tham dự SEA Games lần thứ 33... ■

Kiên quyết xử lý, đẩy lùi nạn hàng giả

Bên cạnh những kết quả tích cực trên các lĩnh vực đã đạt được trong thời gian qua, theo Thủ tướng Chính phủ vẫn còn tồn tại những hạn chế, bất cập cần được xử lý trong đó tình hình an ninh, trật tự trên một số địa bàn, tội phạm ma túy, công nghệ cao, lừa đảo qua mạng, tình trạng buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả... còn diễn biến phức tạp. Ô nhiễm không khí, ùn tắc giao thông... tại các thành phố lớn chậm được giải quyết.

Theo Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế và Tài chính của Quốc hội Phan Văn Mai, tình trạng hàng giả, hàng kém chất lượng, hàng không rõ nguồn gốc tiếp tục diễn biến phức tạp, nhất là các vụ việc liên quan đến sửa giả, thuốc giả và giá đỡ ngâm hóa chất, gây bức xúc xã hội và đe dọa sức khỏe cộng đồng.

Tăng cường kiểm tra việc chấp hành các quy định pháp luật về quảng cáo hàng hóa, thuốc chữa bệnh, sữa

Bộ VHTTDL vừa có văn bản số 1945/BVHTTDL gửi một số đơn vị trực thuộc về việc triển khai Công điện số 55/CP-TTg ngày 2.5.2025 của Thủ tướng Chính phủ. Theo đó, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Công điện số 55/CP-TTg về việc tăng cường phối hợp, xử lý nghiêm các tổ chức, cá nhân liên quan đến sản xuất, buôn bán thuốc chữa bệnh giả, sữa giả và thực phẩm bảo vệ sức khỏe giả.

Để thực hiện nghiêm yêu cầu của Thủ tướng Chính phủ, Bộ VHTTDL đề nghị Cục Phát thanh, truyền hình và thông tin điện tử; Cục Báo chí; Cục Xuất bản, In và Phát hành; Cục

Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện; Thanh tra Bộ khẩn trương triển khai các nội dung sau: Thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp đã nêu tại công văn số 1703/BVHTTDL-VHCSGDĐT ngày 18.4.2025 của Bộ VHTTDL về việc triển khai Công điện số 40/CP-TTg ngày 17.4.2025 của Thủ tướng Chính phủ về việc xử lý vụ việc sản xuất, phân phối sữa giả.

Chủ động phối hợp với các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ Công an, Bộ Y tế và các cơ quan liên quan trong việc rà soát, xử lý các sai phạm trong hoạt động quảng cáo trên báo chí, trên môi trường mạng, trên các nền tảng mạng xã hội, trên các xuất bản phẩm liên quan đến các vụ việc sản xuất, buôn bán thuốc chữa

bệnh giả, sữa giả và thực phẩm bảo vệ sức khỏe giả theo quy định của pháp luật; tăng cường hoạt động kiểm tra việc chấp hành các quy định pháp luật về quảng cáo, nhất là quảng cáo hàng hóa về thuốc chữa bệnh, sữa và thực phẩm bảo vệ sức khỏe, kịp thời ngăn chặn và xử lý nghiêm các sai phạm.

Căn cứ chức năng, nhiệm vụ được phân công, các đơn vị đề xuất tham mưu giải pháp căn cơ, quyết liệt và chủ động tổ chức thực hiện hiệu quả nhiệm vụ được Thủ tướng Chính phủ giao tại Công điện số 55/CP-TTg ngày 2.5.2025. Tổng hợp kết quả thực hiện báo cáo lãnh đạo Bộ qua Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện để tổng hợp.

L.SƠN

Hài cốt liệt sĩ trở về đất mẹ sau hơn 50 năm

● QUỲNH HOA; ảnh: H.MAI

Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước năm nay đặc biệt hơn đối với gia đình thiếu tá Nguyễn Thị Miến (phường Ngọc Thụy, quận Long Biên, Hà Nội). Bởi suốt 54 năm “bặt vô âm tín” kể từ ngày bố của bà là liệt sĩ Nguyễn Văn Thường hy sinh năm 1971 tại mặt trận phía Nam miền Nam, nay hài cốt liệt sĩ đã được đưa về an táng gần gia đình.

Nghi thức đưa hài cốt liệt sĩ Nguyễn Văn Thường đặt tại Đài tưởng niệm Tổ quốc ghi công

Thiếu tá Miến chia sẻ, từ khi chào đời đến nay, bà chưa một lần được cảm nhận tình cha con máu mủ. Tuổi thơ của bà chỉ gắn bó quanh quần bên mẹ, bà ngoại. Theo lời bà ngoại, bà là con đầu lòng của bố mẹ, khi được 7 tháng tuổi thì ông Nguyễn Văn Thường về thăm gia đình. Đó là lần duy nhất cha con gặp nhau chốc lát, rồi ông tiếp tục lên đường chiến đấu và mãi không về. Năm 1971, khi bà Miến được 3 tuổi, gia đình nhận được tin báo ông Nguyễn Văn Thường đã hy sinh tại mặt trận phía Nam, nhưng không biết ở đâu để đưa hài cốt về quê.

Nửa tin nửa ngờ nhưng vẫn đau đáu tìm kiếm

Ngay sau khi nhận tin dữ, mẹ của bà Miến bỗng sinh bệnh vì buồn bã và nhớ thương

chồng. Đến năm 1976, bà cụ cũng đi theo chồng. Thiếu tá Miến được bà ngoại nuôi dưỡng tới khi bà mất, sau đó tiếp tục được các bác bên nội chăm sóc. Bước vào tuổi 18, cô gái Nguyễn Thị Miến nguyện theo con đường, lý tưởng bảo vệ Tổ quốc và gia nhập quân ngũ, công tác tại Kho J112 Cục xe máy - Tổng cục Kỹ thuật (Bộ Quốc phòng).

Từ ngày khoác lên mình màu áo xanh bộ đội Cụ Hồ, bà Nguyễn Thị Miến bắt đầu nghĩ tới việc tìm hài cốt của bố để đưa về quê hương. Bà tìm đến Cục Người có công (trước thuộc Bộ LĐ, TB & XH, nay thuộc Bộ Nội vụ), Cục Chính sách - xã hội (Tổng cục Chính trị, Bộ Quốc phòng), Hội Hỗ trợ gia đình liệt sĩ Việt Nam... đề hỏi thăm tin tức. Đến bất cứ đơn vị nào mà đồng đội của bố nhắc tới, bà đều tìm đến. Suốt 39 năm, cứ

mỗi dịp kỷ niệm ngày Thương binh, liệt sĩ (27.7), bà và ông Lê Văn Quang (chồng bà) lại đi khắp các nghĩa trang liệt sĩ từ miền Trung vào miền Nam, đến từng ngôi mộ để tìm tên liệt sĩ Nguyễn Văn Thường. “Từ một số thông tin ít ỏi gom góp từ các đồng đội của bố, nhiều người nói rằng, bố tôi hy sinh trong một trận đánh bom của địch nên không thể tìm thấy mộ. Nửa tin nửa ngờ nhưng tôi vẫn đau đáu tâm nguyện tìm hài cốt của bố, chưa bao giờ hết hy vọng”, bà Miến nghẹn ngào.

Thấu hiểu nỗi niềm của vợ, trong khi sức khỏe bà lại yếu vì mắc bệnh tim nên ông Lê Văn Quang một mình rong ruổi trên hành trình tìm kiếm. Ông gõ cửa nhiều cơ quan, tổ chức hỗ trợ tìm kiếm hài cốt liệt sĩ, không bỏ sót nghĩa trang, ngôi mộ nào. Rồi một ngày, hy vọng của cả gia đình bỗng loé sáng khi tên chiến sĩ Nguyễn Văn Thường có trong danh sách của Bộ Tư lệnh công binh. Liệt sĩ từng đi nghĩa vụ bên Lào, sau đó trở về Việt Nam tiếp tục làm nhiệm vụ và hy sinh trong trận bom của địch. Trong trận bom ấy, có 6 chiến sĩ đã ngã xuống và được chôn cùng một địa điểm. Từ nguồn tin này, năm 2023, Đội quy tập hài cốt liệt sĩ năm 1989 đã phát hiện 6 liệt sĩ cùng hy sinh một ngày trong trận đánh ấy đã được quy tập về Nghĩa trang liệt sĩ Mai Thủy (huyện Lệ Thủy, Quảng Bình). Trong đó có một bia mộ đề tên liệt sĩ Nguyễn Văn Thường.

Xoa dịu nỗi đau của những người ở lại

Một lần nữa, niềm hy vọng lại bùng lên khi Hội Hỗ trợ gia đình liệt sĩ Việt Nam cùng các cơ quan chức năng của Bộ Quốc phòng, Bộ Nội vụ tiến hành khai quật mộ. Trong 6 bộ hài cốt liệt sĩ chỉ có 2 bộ đảm

bảo chất lượng xương đủ để xét nghiệm ADN, trong đó có hài cốt liệt sĩ Nguyễn Văn Thường. Rất may mắn, cả 2 bộ hài cốt có kết quả trùng khớp với ADN của người thân tìm kiếm.

“Buổi tối có kết quả thông báo trùng huyết thống cha con, tôi mừng vô cùng, báo tin cho cả gia đình, họ hàng được biết. Cả đêm không ngủ vì hồi hộp, xúc động và nhiều cảm xúc lẫn lộn”, bà Miến tâm sự. Theo bà Miến, từ khi có kết quả giám định đến lúc đưa được hài cốt liệt sĩ Nguyễn Văn Thường ra khỏi Nghĩa trang liệt sĩ Mai Thủy là cả một quá trình nghiêm ngặt với đủ các hồ sơ, giấy tờ. Gia đình may mắn được Hội Hỗ trợ gia đình liệt sĩ Việt Nam giúp đỡ nên mọi việc đều thuận lợi. Ngày 15.4 vừa qua, Đảng ủy, UBND, Ủy ban MTTQ, các đơn vị, nhân dân Tổ dân phố số 22 phường Ngọc Thụy, cùng gia đình đã trang trọng tổ chức Lễ đón nhận, an táng hài cốt liệt sĩ Nguyễn Văn Thường về Nghĩa trang liệt sĩ Dốc Lã, Yên Viên (huyện Gia Lâm, Hà Nội). Buổi lễ có sự tham dự của đại diện Bộ Tư lệnh Công binh, Hội Hỗ trợ gia đình liệt sĩ Việt Nam, đại biểu quận Long Biên (Hà Nội).

Thắp nén hương tưởng niệm liệt sĩ Nguyễn Văn Thường, trung tướng Trần Tấn Hùng, Phó Chủ tịch Hội Hỗ trợ gia đình liệt sĩ Việt Nam cho biết: “Liệt sĩ Nguyễn Văn Thường là một trong các trường hợp được Hội Hỗ trợ gia đình liệt sĩ Việt Nam phối hợp cùng gia đình và Bộ Tư lệnh Công binh trong công tác tìm kiếm hài cốt liệt sĩ, xác minh thông tin, từ khâu lấy mẫu sinh phẩm ADN, giám định đối khớp, cho đến công tác hỗ trợ 100% kinh phí làm giám định ADN. Hỗ trợ các gia đình thân nhân liệt sĩ thực hiện giám định, trao kết quả giám định chính xác cho thân nhân liệt sĩ là một trong các nhiệm vụ quan trọng của Hội chúng tôi. Sau 15 năm hoạt động, Hội Hỗ trợ gia đình liệt sĩ Việt Nam đã xã hội hóa công tác giám định gen, xác minh danh tính cho hàng trăm liệt sĩ”.

Chiến tranh đã lùi xa nhưng nỗi đau và sự mất mát vẫn âm ỉ trong nhiều gia đình, đặc biệt là gia đình có con, em, chồng, cha hy sinh vì sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, giải phóng dân tộc. Theo trung tướng Trần Tấn Hùng, chúng ta hết sức biết ơn những anh hùng liệt sĩ đã anh dũng hy sinh vì hòa bình cho đất nước. Với các gia đình liệt sĩ, sự hy sinh đó vừa là vinh quang nhưng cũng vừa là nỗi đau thương trong lòng mỗi người mẹ, người cha, người vợ, người anh chị em trong gia đình. Chính vì vậy, Hội Hỗ trợ gia đình liệt sĩ Việt Nam cùng với toàn thể mạng lưới của Hội, các tổ chức, đơn vị những năm qua đã tập trung nhiệm vụ tìm kiếm, thu thập, xác minh thông tin, giám định, di chuyển, an táng hài cốt liệt sĩ về với quê hương.

Trong năm 2024, Hội đã hỗ trợ trao giám định ADN và di chuyển 170 hài cốt liệt sĩ; quý I năm 2025, đã hỗ trợ an táng 60 hài cốt liệt sĩ tại quê nhà. “Chúng tôi rất vinh dự vì đã thực hiện được những hoạt động ý nghĩa, nhưng cũng chỉ là sự chia sẻ, trách nhiệm góp phần xoa dịu nỗi đau của những người ở lại”, trung tướng Trần Tấn Hùng chia sẻ. ■

Đông đảo cán bộ, nhân dân phường Ngọc Thụy kính cẩn thắp hương, tưởng niệm liệt sĩ Nguyễn Văn Thường trước Đài tưởng niệm Tổ quốc ghi công

Phát hiện 2 sản phẩm thực phẩm bảo vệ sức khỏe chứa chất cấm

Cục An toàn thực phẩm (Bộ Y tế) vừa phát đi cảnh báo về việc phát hiện hai sản phẩm thực phẩm bảo vệ sức khỏe, gồm Dáng Xuân Phục Linh Gold và Best Slim Collagen có chứa chất cấm sibutramine. Các sản phẩm này đang được quảng cáo và kinh doanh trên các sàn thương mại điện tử (TMĐT), website và mạng xã hội.

Theo kết quả phân tích của Viện Kiểm nghiệm An toàn vệ sinh thực phẩm Quốc gia, cả hai sản phẩm Dáng Xuân Phục Linh Gold và Best Slim Collagen đều chứa sibutramine, chất bị cấm sử dụng trong thực phẩm, do tiềm ẩn nguy cơ gây hại nghiêm trọng đến sức khỏe người tiêu dùng. Đáng chú ý, sản phẩm Dáng Xuân Phục Linh Gold chưa từng được công

bố hợp pháp. Số giấy tiếp nhận đăng ký bản công bố ghi trên bao bì là không đúng. Trong khi đó, sản phẩm Best Slim Collagen do Công ty TNHH Thiết bị Y tế Hoa Anh Đào đứng tên công bố và đã được cấp giấy tiếp nhận từ năm 2019. Tuy nhiên, doanh nghiệp này khẳng định không nhập khẩu lô hàng mang mã Lot #29L367-01/2027 hiện đang lưu hành trên thị trường.

Ngay từ ngày 29.4, Cục An toàn thực phẩm đã đăng tải thông tin cảnh báo về hai sản phẩm nói trên trên website chính thức, đồng thời yêu cầu các cơ quan chức năng tại 63 tỉnh, thành trên cả nước tiến hành giám sát, kiểm tra và thu hồi toàn bộ sản phẩm Dáng Xuân Phục Linh Gold và Best Slim Collagen. Cùng với đó, Cục An toàn thực phẩm đã có văn bản gửi

đến các cơ quan liên quan gồm: Cục Thương mại điện tử và Kinh tế số, Cục Quản lý và Phát triển thị trường trong nước (Bộ Công thương), cùng Cục Phát thanh, Truyền hình và Thông tin điện tử (Bộ VHTTDL), đề nghị phối hợp rà soát, xử lý các sản phẩm vi phạm đang được kinh doanh và quảng cáo trên môi trường mạng.

VIẾT TIẾP BÀI “VỀ CON TÀU CỔ KHU VỰC BIỂN CẨM AN - HỘI AN”:

Phát hiện thêm tàu cổ bị đắm ở Hội An?

● KHÁNH CHI

Theo Trung tâm Quản lý Bảo tồn di sản văn hóa Hội An (Trung tâm), trong quá trình khảo sát tàu cổ Cẩm An đã tiếp nhận thông tin của ngư dân về việc tồn tại một con tàu đắm chở hàng hóa mà di vật của nó có thể chủ yếu là gốm sứ Chương Châu, một ít từ Đức Hóa, chào gang có khung niên đại tập trung vào khoảng từ năm 1560-1630 vào cuối thời nhà Minh.

Con tàu nằm ở độ sâu khoảng 14-15m ven bờ biển từ Tân Thành tới Cửa Đại (Hội An) khoảng 1 km có nhiều vết tích, cơ sở đáng tin cậy.

Cơ sở đáng tin cậy

Ông Trần Thìn (ngư dân thường trú ở tổ 1, khối Thịnh Mỹ) cho biết, thời điểm năm 2017-2018, từ vị trí tàu đi ra phía biển khoảng 1 km, ở độ sâu khoảng 14m, phát hiện một má vôi, nhiều nền nhà và xuôi về phía Cửa Đại phát hiện là một con tàu với nhiều cột bị cháy, một học chén sứ và rất nhiều chén bát sứ, nhiều chảo gang kích thước rất lớn xếp chồng lên nhau,...

Tại đây, ông đã trực vớt nhiều chén đĩa sứ, một số hiện vật còn lưu giữ tại nhà ông Trần Thìn với các mảnh vỡ loại hình tô bát, đĩa sứ hoa lam, một ít sứ men trắng, sành nâu và một hiện vật đá. Qua kiểm chứng của đoàn khảo sát mới đây, hiện vật gốm sứ sưu tập ở nhà ông Trần Thìn chủ yếu là gốm sứ Chương Châu được sản xuất ở phía Nam tỉnh Phúc Kiến (Trung Quốc). Đây là loại gốm sứ xuất khẩu của Trung Quốc chủ yếu dành cho thị trường Đông Nam Á và Nhật Bản có niên đại cuối thời nhà Minh vào khoảng những năm 1560-1630 (nửa cuối thế kỷ XVI đến nửa đầu thế kỷ XVII) Ngoài ra, một số mảnh gốm sứ men trắng có khả năng thuộc Đức Hóa (Phúc Kiến, Trung Quốc) niên đại cuối Minh, cùng vài mảnh sành và một hiện vật đá cẩm thạch trắng hình bán nguyệt, thân dẹt có 2 lỗ bên.

Bên cạnh đó có thông tin về việc trong quá trình lặn, ngư dân còn phát hiện nhiều chảo gang cũng đã được xác nhận qua một số con tàu đắm ở Đông Nam Á. Theo đó, Trung Quốc độc quyền về mặt hàng này.

“Thông tin của ngư dân về việc tồn tại một con tàu đắm chở hàng

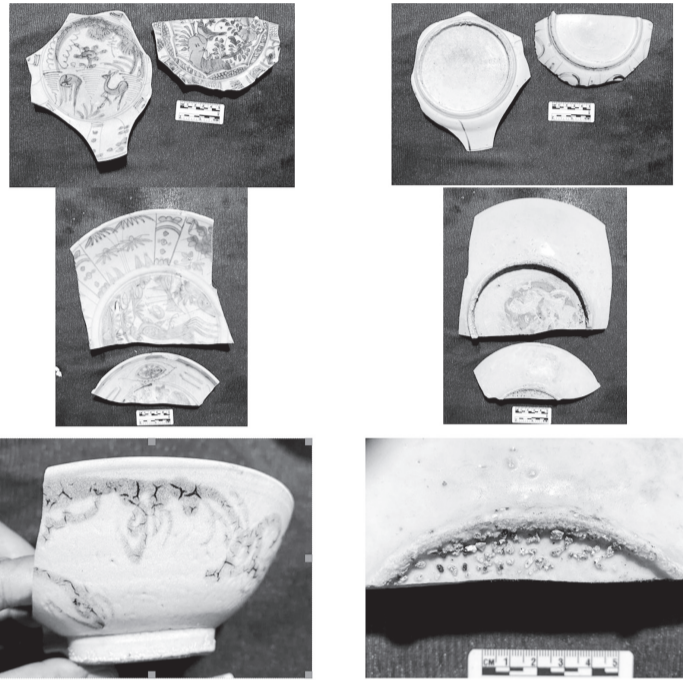
hóa ven bờ biển từ Tân Thành - Cửa Đại khoảng 1 km là có cơ sở đáng tin cậy. Do vậy, các đơn vị hữu quan cần sớm tổ chức một đợt khảo sát tại vùng biển này nhằm xác minh thông tin về vị trí, hàng hóa của con tàu trên. Từ đó có những đánh giá khoa học làm cơ sở cho việc xây dựng các chương trình dài hơi và cụ thể cho việc bảo vệ, nghiên cứu, khai quật, bảo tồn, phát huy giá trị trong tương lai”, Trung tâm cho biết.

Nghiên cứu phát huy giá trị di sản tàu đắm

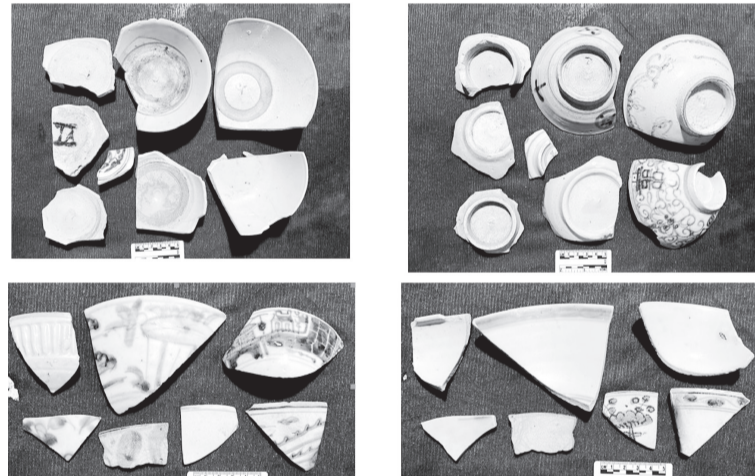
Từ những kết quả khảo sát bước đầu cho thấy tàu Cẩm An là bảo vật và di sản biển cực kỳ quan trọng không chỉ của Việt Nam mà của khu vực Đông Nam Á, là minh chứng cho lịch sử hàng hải và thương mại sôi động ở Biển Đông, ước tính có niên đại thế kỷ XIV-XVI, được thiết kế theo truyền thống Biển Đông, có cấu trúc lớn, bền vững, sử dụng gỗ bản địa nhập khẩu và hiện trạng tàu còn khá nguyên vẹn.

Hiện nay, ở Việt Nam đã phát hiện và khai quật được một số tàu đắm như Hội An, Vũng Tàu, Bình Thuận, Phú Quốc I và II, Bình Châu, song các cuộc khai quật tàu mới dừng ở việc thu thập hiện vật trong con tàu, còn cấu trúc con tàu bị hủy hoại nặng nề và bỏ lại biển. Đến nay chưa có con tàu nào được phát hiện có cấu trúc được bảo tồn khá nguyên vẹn như tàu Cẩm An. Đồng thời, chưa con tàu nào có được nhiều điều kiện thuận lợi nếu được khai quật và bảo tồn như tàu Cẩm An nằm ngay mép nước ven bờ biển. Do vậy, đề xuất cần tiếp tục nghiên cứu, khai quật, bảo tồn con tàu Cẩm An từ đó làm cơ sở cho việc phát huy giá trị lịch sử, văn hóa và du lịch ở Hội An.

Trung tâm Quản lý Bảo tồn di sản văn hóa Hội An cũng đề xuất cần kịp thực hiện xây dựng các

Một số hiện vật gốm sứ trên con tàu Tân Thành - Cửa Đại trong bộ sưu tập tại nhà ông Trần Thìn

Một số mảnh gốm hoa lam Trung Quốc có niên đại khoảng cuối thế kỷ XIX thu nhận được trên vùng biển cận gần vị trí con tàu Cẩm An

kế hoạch bảo vệ con tàu Cẩm An. Thời gian tới cần tiếp tục tổ chức và thực hiện việc nghiên cứu lâu dài để xác định chính xác cấu trúc, niên đại, nguồn gốc, chủ nhân và mối liên hệ của con tàu Cẩm An. Cần lập kế hoạch, giải pháp chi tiết cho công tác khai quật và bảo tồn con tàu cùng các hiện vật thu thập được nhằm đảm bảo tính gốc và nguyên vẹn của con tàu cùng các hiện vật được thu thập. Trong đó, công tác khai quật nghiên cứu và bảo tồn trong khi khai quật, bảo

tồn hậu khai quật phải được tiến hành đồng thời và nhất quán. Bên cạnh đó, cần có kế hoạch khảo sát vùng biển Tân Thành - Cửa Đại để tìm kiếm thêm những di tích tàu đắm mới trên vùng này. Đề xuất các giải pháp cụ thể để bảo tồn phát huy giá trị di sản tàu Cẩm An trong tương lai như động lực thúc đẩy phát triển du lịch Hội An.

Sau khi dự án khai quật khảo cổ con tàu đắm tại vùng biển Cù Lao Chàm, Hội An kết thúc vào năm 1999, Bảo tàng tỉnh Quảng Nam

đã bàn giao hơn 500 hiện vật gồm Chu Đậu được khai quật từ di tích tàu đắm cổ này cho thành phố Hội An. Tiếp đó, năm 2022, chuyên gia 103 hiện vật gồm Chu Đậu có tình trạng bảo tồn nguyên vẹn và đã có sổ kiểm kê, cùng với 43 hiện vật vỡ, mảnh vỡ. Số hiện vật nói trên được giao cho Trung tâm quản lý và phát huy cùng với gần 5.000 hiện vật khác được các cơ quan chức năng thu giữ từ các tàu cá trực vớt trái phép tại khu vực tàu đắm cổ. Một số loại hình hiện vật được bổ sung trưng bày, tại Bảo tàng Gốm sứ Mậu Dịch. Ngoài ra xây dựng Phòng trưng bày chuyên đề “Gốm Chu Đậu - cổ vật từ lòng biển Cù Lao Chàm”. Đây cũng là những điểm đến được nhiều du khách tìm đến khi tới Hội An.

Trong tương lai, nếu có phương án tiếp tục nghiên cứu, khai quật, bảo tồn con tàu Cẩm An cùng với những di tích tàu đắm khác tại vùng biển Hội An, kết nối cùng với những điểm đến trưng bày hiện vật gốm khai quật từ tàu đắm Cù Lao Chàm sẽ góp phần lớn cho việc phát huy giá trị lịch sử, văn hóa và du lịch ở Hội An.

Từ những thông điệp của các cổ vật gốm sứ được khai quật từ di tích tàu đắm Cù Lao Chàm được trưng bày, di tích tàu cổ Cẩm An, những tàu đắm khác ở vùng biển Quảng Nam sẽ góp phần giúp chúng ta hình dung được sự phát triển mạnh mẽ của đồ gốm Việt Nam trên con đường Mậu dịch quốc tế, cũng như vai trò vị trí Cù Lao Chàm - Hội An trên tuyến đường hàng hải quốc tế trong nhiều thế kỷ trước. Những điểm đến như thế sẽ tạo thêm sức hấp dẫn, góp phần thu hút du khách đến với Hội An trong thời gian tới. Qua đó, giúp người dân, du khách hiểu sâu và yêu quý hơn các giá trị lịch sử, văn hóa của đất nước và con người Việt Nam nói chung và di sản văn hóa thế giới Hội An nói riêng. ■

Phê duyệt nhiệm vụ lập quy hoạch bảo quản, tu bổ di tích quốc gia đặc biệt Thành cổ Quảng Trị

Phó Thủ tướng Mai Văn Chính vừa ký Quyết định số 861/QĐ-TTg phê duyệt Nhiệm vụ lập Quy hoạch bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích quốc gia đặc biệt Thành cổ Quảng Trị và những địa điểm lưu niệm sự kiện 81 ngày đêm năm 1972.

Mục tiêu lập quy hoạch di tích nhằm bảo tồn, phát huy giá trị các di tích gắn với sự kiện lịch sử 81 ngày đêm năm 1972; tôn vinh tinh thần bất khuất, sự hy sinh anh dũng của quân và dân ta để bảo vệ từng tấc đất quê hương; giáo dục cho thế hệ sau về lòng yêu nước. Đồng thời cụ

thể hóa Quy hoạch tỉnh Quảng Trị thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 1737/QĐ-TTg. Xây dựng chiến lược, kế hoạch, lộ trình và các nhóm giải pháp tổng thể quản lý, đầu tư xây dựng, tu bổ, tôn tạo và phát huy giá trị di tích gắn với phát triển du lịch, phù hợp với định hướng phát triển kinh tế - xã hội của địa phương...

Nội dung Nhiệm vụ lập Quy hoạch di tích bao gồm: Xác định yêu cầu nghiên cứu, khảo sát, đánh giá hiện trạng di tích; nghiên cứu,

đánh giá yếu tố kinh tế - xã hội và môi trường tự nhiên liên quan đến nội dung quy hoạch; xác định đặc trưng và giá trị tiêu biểu của di tích, nhận diện đặc trưng, yếu tố gốc cấu thành di tích, các giá trị tiêu biểu của di tích làm cơ sở bảo tồn và phát huy giá trị di tích; dự báo và xác định các chỉ tiêu phát triển của khu vực lập quy hoạch: Nhu cầu sử dụng đất, phát triển du lịch; xác định các chỉ tiêu hạ tầng kỹ thuật, chỉ tiêu phát triển du lịch để áp dụng lập quy hoạch; xác định nội dung định hướng bảo quản, tu bổ, phục hồi và phát huy giá trị di tích; định hướng

tổ chức không gian kiến trúc, cảnh quan và xây dựng công trình mới...

Giải pháp thực hiện quy hoạch: Giải pháp về quản lý quy hoạch (mô hình quản lý, cơ chế phối hợp liên ngành, cơ chế huy động sự tham gia của cộng đồng); giải pháp về đầu tư; giải pháp huy động nguồn lực bảo vệ di tích; giải pháp phối hợp liên ngành; giải pháp tuyên truyền, nâng cao nhận thức và huy động sự tham gia của cộng đồng; giải pháp phát triển nguồn nhân lực quản lý và bảo vệ di tích...

L.SƠN

CÔNG NGHỆ SỐ VÀ KHÁT VỌNG CỦA DU LỊCH VIỆT NAM:

Mỗi “cú chạm” là một hành trình khám phá

● NGUYỄN ANH

Bước qua giai đoạn phục hồi hậu Covid-19, du lịch Việt Nam bước vào năm 2025 với khát vọng bứt phá mạnh mẽ và tư thế chủ động. Không chỉ nhắm tới những chỉ tiêu về lượng khách hay doanh thu, ngành đang kiến tạo một hệ sinh thái du lịch hiện đại - nơi công nghệ là trụ cột, trải nghiệm là trung tâm và con người là “linh hồn” của mọi chuyển động.

Năm bản lề cho phục hồi và tăng trưởng

Theo ông Nguyễn Trùng Khánh, Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam, năm 2025 là dấu mốc quan trọng, mở ra giai đoạn tăng trưởng mạnh mẽ sau đại dịch. Ngành đặt mục tiêu đón 22-23 triệu lượt khách quốc tế; 120-130 triệu lượt khách nội địa; đạt tổng thu du lịch 1 triệu tỉ đồng... Những con số ấn tượng này không chỉ góp phần vào mục tiêu tăng trưởng GDP 8% của cả nước, mà còn tạo bệ phóng cho những năm tăng trưởng bứt tốc tiếp theo.

Ngay trong quý I năm 2025, ngành Du lịch đã chứng kiến những tín hiệu tích cực: Đón hơn 6 triệu lượt khách quốc tế, tăng 29,6% so với cùng kỳ 2024 và cao hơn 134% so với trước đại dịch (năm 2019); khách nội địa đạt 35,5 triệu lượt; tổng thu du lịch ước đạt 242 ngàn tỉ đồng...

Những kết quả này là thành quả của sự chỉ đạo quyết liệt từ Chính phủ, sự đồng hành từ các địa phương và đặc biệt là nỗ lực đổi mới từ các doanh nghiệp du lịch trong phát triển sản phẩm, mở rộng thị trường và nâng cao chất lượng dịch vụ.

Bên cạnh đó, từ 15.8.2023, chính sách visa của Việt Nam đã thông thoáng hơn rất nhiều, nhằm tạo điều kiện thuận lợi hơn cho du khách quốc tế và nhà đầu tư, thúc đẩy phát triển du lịch. Cụ thể, công dân của tất cả các quốc gia và vùng lãnh thổ có thể xin visa điện tử (e-visa) để nhập cảnh vào Việt Nam với thời hạn tối đa là 90 ngày, có thể nhập cảnh một lần hoặc nhiều lần. Việt Nam đang miễn thị thực cho công dân của 29 quốc gia theo các hiệp định đơn phương và song phương. Mới đây, theo Chương trình kích cầu phát triển du lịch trong năm 2025, Việt Nam miễn thị thực cho công dân các nước: Cộng hòa Ba Lan, Cộng hòa Séc và Liên bang Thụy Sĩ...

Tăng tốc chuyển đổi số: Đòn bẩy mới cho du lịch thông minh

Đổi mới công nghệ đã và đang trở thành hướng đi tất yếu trong phát triển du lịch. Tại Tọa đàm *Đồng hành cùng đổi mới, doanh nghiệp phát triển thị trường khách*

Chương trình “Galaxy AI hiểu tiếng Việt” thu hút nhiều người tham gia

Ảnh: ANH ĐÀO

du lịch đến Việt Nam do Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam phối hợp với Tổng Công ty Viễn thông Mobifone tổ chức, Cục trưởng Nguyễn Trùng Khánh đánh giá cao sáng kiến *Hi Vietnam* - sản phẩm công nghệ tích hợp dành cho du khách quốc tế. Đây là nền tảng du lịch thông minh tích hợp eSIM miễn phí, tra cứu điểm đến, đặt dịch vụ, thanh toán quốc tế và hỗ trợ đa ngôn ngữ...

Hi Vietnam không chỉ đáp ứng xu thế cá nhân hóa và trải nghiệm theo nhu cầu của du khách, mà còn là công cụ hỗ trợ hiệu quả cho công tác quản lý điểm đến và nâng cao chất lượng dịch vụ du lịch. Dự kiến ra mắt vào quý III năm 2025, sản phẩm được kỳ vọng trở thành “người bạn đồng hành số” cho du khách quốc tế tại Việt Nam.

Bên cạnh đó, xu thế du lịch năm 2025 cũng chứng kiến sự lên ngôi của các loại hình gắn với sinh thái, cộng đồng, nghỉ dưỡng, chăm sóc sức khỏe, du lịch bền vững. Đặc

biệt, trong khu vực châu Á - Thái Bình Dương, nơi có tốc độ phục hồi nhanh sau đại dịch, những xu hướng này đang rất rõ nét. Với lợi thế về thiên nhiên và văn hóa, Việt Nam được đánh giá là điểm đến cạnh tranh cao trong khu vực. Các thị trường Đông Bắc Á tiếp tục là nguồn khách chủ lực.

Trong bối cảnh đó, chuyển đổi số không còn là lựa chọn, mà là yêu cầu sống còn. Khách du lịch hiện đại không chỉ tìm kiếm thông tin và đặt dịch vụ qua mạng mà còn kỳ vọng vào hành trình được “thiết kế riêng” với sự hỗ trợ từ trí tuệ nhân tạo (AI). Điều này đòi hỏi các điểm đến, doanh nghiệp và cơ quan quản lý phải chuyển mình kịp thời để thích ứng.

Tôn vinh du lịch Việt qua công nghệ AI

Không còn là công cụ đơn thuần phục vụ trải nghiệm tiện ích, công nghệ đang từng bước trở thành nhíp

cầu cảm xúc, kết nối con người với vẻ đẹp quê hương theo cách hiện đại và sáng tạo. Minh chứng tiêu biểu là cuộc thi “Galaxy AI hiểu tiếng Việt - Tôn vinh du lịch Việt” do Trung tâm Thông tin du lịch (Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam) phối hợp cùng Samsung Việt Nam tổ chức, diễn ra từ ngày 18.4 - 18.5.2025. Đây là sân chơi công nghệ ứng dụng trí tuệ nhân tạo ngôn ngữ tiếng Việt và là hành trình truyền cảm hứng sâu sắc về tình yêu quê hương, khám phá vẻ đẹp Việt Nam qua lăng kính mới mẻ của công nghệ. Sự kiện diễn ra trong bối cảnh đặc biệt ý nghĩa - chào mừng 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam (30.4.1975 - 30.4.2025) và 65 năm thành lập ngành Du lịch Việt Nam (9.7.1960 - 9.7.2025), càng làm nổi bật vai trò của công nghệ trong việc gìn giữ ký ức, lan tỏa niềm tự hào và khơi dậy khát vọng khám phá đất hình chữ S.

Với tổng giải thưởng lên tới 300

triệu đồng, cuộc thi khuyến khích cộng đồng sáng tạo nội dung là các Travel blogger, YouTuber, TikToker, nhiếp ảnh gia chia sẻ vẻ đẹp quê hương đất nước bằng công cụ hỗ trợ của Galaxy AI. Đây cũng là minh chứng cho việc tiếng Việt trở thành 1 trong 13 ngôn ngữ đầu tiên được tích hợp trên nền tảng AI của Samsung, góp phần đưa bản sắc nước nhà bước vào cuộc chơi toàn cầu với tâm thế tự tin.

Bên cạnh các sản phẩm AI, dự án Yêu lắm Việt Nam do Báo Nhân Dân chủ trì triển khai cũng là một nỗ lực chuyển đổi số đầy nhân văn, khi kết hợp công nghệ NFC và dữ liệu số để lan tỏa tình yêu đất nước.

Với gần 200 bảng gắn chip NFC đã được lắp đặt tại các địa danh nổi tiếng trên khắp các tỉnh thành, từ Cột cờ Lũng Cú, Hoàng thành Thăng Long đến Mũi Cà Mau..., du khách chỉ cần một “cú chạm” để truy cập thông tin song ngữ, bản đồ điểm đến, video clip, hình ảnh và có thể chia sẻ tức thì hành trình của mình. Website www.yeuamlvietnam.vn được thiết kế hiện đại, tích hợp bản đồ trực tuyến và chức năng tích điểm đổi quà, chứng nhận số sau mỗi lần check in thành công. Dự án không chỉ tạo ra một cộng đồng khám phá du lịch số, mà còn mở ra khả năng khai thác dữ liệu du lịch theo thời gian thực, hỗ trợ quản lý điểm đến và phát triển kinh tế số địa phương.

Du lịch Việt Nam năm 2025 không chỉ hướng đến các chỉ số về lượng khách, doanh thu, mà đang từng bước định hình một diện mạo mới: Thông minh hơn, sâu sắc hơn, nhân văn hơn. Trong đó, công nghệ là chất xúc tác, nhưng chính khát vọng kết nối và tình yêu với đất nước mới là động lực vững bền để ngành Du lịch bứt phá trên đường hội nhập và phát triển bền vững. ■

TP.HCM đón lượng khách du lịch tăng cao dịp lễ 30.4

Dịp lễ 30.4 và 1.5 vừa qua, TP.HCM ghi nhận sự tăng trưởng mạnh mẽ về du lịch, đặc biệt ở lĩnh vực lưu trú. Theo thống kê từ Sở Du lịch TP.HCM, trong khoảng thời gian từ ngày 27.4 - 1.5, công suất phòng tại các khách sạn khu vực trung tâm đạt 95-100%, các khu

vực lân cận cũng ghi nhận tỷ lệ lấp đầy từ 80% trở lên.

Không chỉ lưu trú, xu hướng du lịch tại chỗ bùng nổ với các tour nội đô, hành trình về nguồn, khám phá di tích lịch sử được ưa chuộng. Lượng khách đặt tour trong thành phố tăng gấp đôi so với năm ngoái, với các tour nổi

bật như “Đấu ấn thống nhất hào hùng”, “Trở về miền đất thép”, “Thám hiểm địa đạo”...

Thành công của mùa du lịch không chỉ đến từ doanh nghiệp mà còn nhờ sự đồng hành của người dân TP.HCM - từ việc treo cờ, trang trí phố phường, giữ gìn vệ sinh đến nhiệt tình chỉ dẫn và

chia sẻ câu chuyện lịch sử với du khách. Không khí lễ hội lan tỏa từ trung tâm đến các khu dân cư, tạo nên hình ảnh một thành phố thân thiện, sống động và đầy bản sắc.

Sở Du lịch TP.HCM nhận định, kỳ nghỉ lễ vừa qua là tín hiệu tích cực cho sự phục hồi mạnh

mẽ của ngành Du lịch, đồng thời khẳng định tiềm năng phát triển các sản phẩm gắn với lịch sử - văn hóa. TP sẽ tiếp tục đầu tư, nâng cao chất lượng dịch vụ nhằm đáp ứng nhu cầu đa dạng và nâng tầm trải nghiệm cho du khách trong thời gian tới.

BÌNH THỦY

MƯỜNG LA GẮN PHONG TRÀO VĂN HÓA, VĂN NGHỆ VỚI PHÁT TRIỂN DU LỊCH:

Những hạt giống văn hóa “nở hoa” từ lòng dân

● MINH HOÀNG; ảnh: NGUYỄN OANH

Trong những năm qua, từ bản làng xa xôi đến trung tâm các tiểu khu, phong trào văn nghệ quần chúng tại huyện Mường La (Sơn La) không ngừng nở rộ, trở thành điểm sáng trong đời sống văn hóa cộng đồng. Những điệu múa, lời ca mộc mạc vang lên giữa đại ngàn không chỉ góp phần giữ gìn bản sắc văn hóa độc đáo của các dân tộc nơi đây, mà còn khơi dậy niềm tự hào, đáp ứng nhu cầu tinh thần ngày càng cao của người dân.

Tiết mục múa dân tộc Khơ Mú

Phong trào ấy đã và đang thổi bùng sức sống mới cho miền đất Tây Bắc, đưa văn hóa trở thành cầu nối gắn kết cộng đồng, hun đúc tinh thần đoàn kết và khát vọng vươn lên trong mỗi người dân Mường La.

Khắp các bản làng, tiểu khu của huyện Mường La, những đội văn nghệ quần chúng đang ngày đêm góp nhíp vào bản hòa ca mang đậm hồn cốt dân tộc. Hơn cả những buổi biểu diễn sôi nổi, đây là nơi kết nối những con người bình dị, từ cán bộ nghỉ hưu đến đoàn viên, phụ nữ, nông dân, cùng chung niềm đam mê với nghệ thuật, cùng giữ lửa cho những giá trị truyền thống đang từng ngày hồi sinh mạnh mẽ.

Mỗi đội văn nghệ quy tụ từ 10-20 thành viên, là biểu tượng sống động của tinh thần đoàn kết cộng đồng và tình yêu văn hóa dân tộc. Với sự hỗ trợ thường xuyên từ UBND huyện và sự đồng hành chuyên môn từ Trung tâm Văn hóa - Điện ảnh tỉnh, Nhà hát Ca múa nhạc Sơn La cùng nhiều đơn vị nghệ thuật, các đội không ngừng được tiếp sức để ngày một nâng cao chất lượng biểu diễn. Những buổi tập huấn biên đạo, dàn dựng, những chương trình giao lưu, biểu diễn lưu động không chỉ giúp các đội văn nghệ “chuyên nghiệp hóa” mà còn đáp ứng nhu

Trao giấy chứng nhận cho học viên

cầu thường thức nghệ thuật ngày càng cao của nhân dân.

Bên cạnh đó, Mường La còn tăng cường cơ sở vật chất, đầu tư các thiết chế văn hóa ngày càng hoàn chỉnh. Nhiều nhà văn hóa bản, khu dân cư được sửa chữa, nâng cấp, xây mới, với hội trường, sân khấu rộng; trang bị hệ thống âm thanh, ánh sáng và thiết bị phụ trợ, cơ bản đáp ứng yêu cầu tập luyện, biểu diễn của các đội văn nghệ.

Nhằm tạo điều kiện cho các hạt nhân văn nghệ được tiếp cận, trao đổi, học hỏi kinh nghiệm, nắm bắt phương pháp, kỹ năng tổ chức các hoạt động văn hóa văn nghệ, xây

dựng phong trào tại cơ sở, mở rộng hoạt động du lịch cộng đồng, phát triển đội văn nghệ thôn, bản với nhiều hình thức, Trung tâm Văn hóa - Điện ảnh tỉnh Sơn La vừa phối hợp với UBND huyện Mường La tổ chức lớp tập huấn cho 35 học viên là hạt nhân văn nghệ thuộc các bản trên địa bàn xã Chiềng San và Chiềng Hoa. Đây là 1 trong 6 lớp được Trung tâm Văn hóa - Điện ảnh tỉnh Sơn La tổ chức triển khai trong năm 2025 tại các huyện, thành phố, góp phần “Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch”.

Tham gia lớp tập huấn, 35 học viên được các giảng viên của Trung tâm Văn hóa - Điện ảnh tỉnh Sơn La và Trung tâm Truyền thông - Văn hóa huyện Mường La hướng dẫn chuyên môn về ca, múa, nhạc, như: Cách xử lý bài hát, bài nhạc đúng với cao độ, trường độ, tiết tấu, có sắc thái, biểu cảm, phong cách diễn xuất trên sân khấu, các điệu múa cơ bản của các dân tộc... Cùng với đó, họ còn được phổ biến, truyền dạy kỹ năng, cách thức khai thác bản sắc văn hóa ở địa phương phù hợp với cơ sở, dàn dựng những tác phẩm mẫu để vận dụng được lâu dài, những tiết mục đảm bảo chất lượng

về âm nhạc, phát triển động tác múa cơ bản của từng dân tộc.

Đây cũng là dịp để học viên được bổ sung các kỹ năng, phương pháp xây dựng chương trình nghệ thuật quần chúng, nâng cao chất lượng các chương trình nghệ thuật, thúc đẩy phong trào văn nghệ quần chúng và gìn giữ bản sắc văn hóa các dân tộc tại cơ sở. Kết thúc tập huấn, trở về địa phương, họ sẽ là hạt nhân văn nghệ tiếp tục truyền dạy cho các diễn viên đội văn nghệ của bản tập luyện, giao lưu văn hóa văn nghệ với các xã, bản, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa tinh thần của nhân dân tại cơ sở, nâng cao chất lượng phong trào văn nghệ cơ sở. Đồng thời, góp phần bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp các dân tộc gắn với phát triển du lịch cộng đồng, tham gia thực hiện nhiệm vụ chính trị, từng bước hình thành dịch vụ, sản phẩm du lịch phục vụ du khách, góp phần nâng cao thu nhập, tạo sinh kế cho người dân tại địa phương.

Phong trào văn nghệ quần chúng ở Mường La đã góp phần nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần của nhân dân, lưu giữ, bảo tồn, phát huy những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc, đẩy mạnh phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” ở địa phương. ■

Festival “Tinh hoa Tây Bắc - Điện Biên năm 2025”

Điện Biên vừa ban hành Kế hoạch tổ chức Festival “Tinh hoa Tây Bắc - Điện Biên năm 2025”, dự kiến diễn từ ngày 29-31.8 tại TP Điện Biên Phủ với sự tham gia của 8 tỉnh Tây Bắc mở rộng và TP.HCM.

Đây là hoạt động nhằm tiếp tục đẩy mạnh và nâng cao hiệu quả hoạt động liên kết hợp tác phát triển du lịch giữa 8 tỉnh Tây Bắc mở rộng và TP.HCM, góp phần phát huy, khai thác hiệu quả, tiềm năng, lợi thế du lịch của các địa phương. Từng bước hình thành sản phẩm kinh tế, văn hóa, du lịch độc đáo mang

tầm quốc tế và khu vực. Xây dựng thương hiệu “Tinh hoa Tây Bắc” độc đáo, giàu bản sắc của đồng bào các dân tộc, tôn vinh những giá trị truyền thống và giới thiệu hình ảnh một Tây Bắc năng động, phát triển.

Điểm nhấn của sự kiện là Chương trình nghệ thuật khai mạc Festival Tinh hoa Tây Bắc, diễn ra vào lúc 20h ngày 29.8, được truyền hình trực tiếp trên sóng của Đài Truyền hình Việt Nam. Bên cạnh đó là các hoạt động Triển lãm không gian văn hóa các dân tộc Tây Bắc; Lễ hội đường phố; Triển lãm ảnh đẹp du lịch “Sắc màu Tây Bắc”; không gian ẩm

thực vùng miền; trưng bày, giới thiệu sản phẩm OCOP và du lịch. Ngoài ra, còn có các trò chơi dân gian (tung còn, nhảy sạp, múa xòe, lăm vông, đi cà kheo, tù lu, giã bánh dày...) trên các đường phố và khu vực Quảng trường 7.5 để khách du lịch và người dân tham gia trải nghiệm.

Trong khuôn khổ Festival còn tổ chức Hội nghị Xúc tiến, quảng bá và phát triển du lịch Tây Bắc - TP.HCM. Tại đây sẽ diễn ra các hoạt động ký kết giao lưu, hợp tác phát triển du lịch giữa Điện Biên với các tỉnh Tây Bắc và một số địa phương.

Festival “Tinh hoa Tây Bắc - Điện Biên năm 2025” sẽ góp phần khẳng định vị thế của du lịch Điện Biên
Ảnh: H.NG

Festival “Tinh hoa Tây Bắc - Điện Biên năm 2025” được kỳ vọng là điểm nhấn du lịch, văn hóa độc đáo, thu hút đông đảo người dân và du khách

trong nước lẫn quốc tế, góp phần khẳng định vị thế của Điện Biên và khu vực Tây Bắc trong bản đồ du lịch Việt Nam.
MINH LÝ

Gìn giữ giá trị lịch sử, văn hóa khi đặt tên sau sáp nhập

Bài 2: BUI NGƯỜI LẮM CHÚ, NHƯNG VẪN CÓ NIỀM TIN...

● PHƯƠNG ANH - SƠN THÙY - ĐÌNH AN

Nhấn mạnh yêu cầu đổi mới tư duy để đáp ứng sự phát triển đất nước trong giai đoạn mới, Tổng Bí thư Tô Lâm đã nói một cách sâu sắc: “Đất nước là quê hương”, qua đó gợi mở cái nhìn bao quát, nơi mỗi vùng đất, mỗi địa danh đều là một phần máu thịt trong hình hài Tổ quốc.

Trong quá trình sáp nhập, sắp xếp đơn vị hành chính, nhiều tên xã, phường tương như sắp “văng bóng” trên bản đồ hành chính nhưng lại đang được gìn giữ bằng những cách sâu sắc hơn trong tâm thức cộng đồng. Dù địa giới hành chính có thay đổi, quê hương vẫn còn đó và bản sắc sẽ không thể phai nhòa nếu mỗi người con quê hương luôn trân quý những giá trị lịch sử, văn hóa truyền thống.

Linh hồn của những miền quê

Khi được biết địa danh của quê hương là xã Cao An, huyện Cẩm Giàng (Hải Dương) sáp nhập với các xã, thị trấn Lai Cách thành phường Việt Hòa của TP Hải Dương, nhà báo Phạm Chức đầy nuối tiếc: “Trước kia, khi đặt tên làng là Phú An (tên nôm làng Danh), thuộc xã Cao An, các cụ trong làng đã bàn nát nước. “Vi sao đặt tên thế, tên ấy có ý nghĩa gì, các cụ gửi gắm điều gì trong cái tên ấy?”. Chắc chắn không đơn giản. Tên làng, tên xã đã theo chúng tôi suốt cả cuộc đời, từ thơ bé, lớn lên, đi làm xa nhà, tới đâu cũng vẫn nhớ tên làng Danh, xã Cao An mà tìm về. Chúng tôi tự hào về quê hương, về làng, xã mình. Giờ tên Cao An không còn nữa”.

Huyện Cẩm Giàng từ 17 xã sau sáp nhập còn 4 xã, gồm Cẩm Giàng, Tuệ Tĩnh, Cẩm Giang, Mao Điền; một số vào các phường, xã thuộc TP Hải Dương. Hải Dương cơ bản đã đảm bảo đầy đủ, các trình tự, thủ tục được thực hiện theo quy định gồm tổ chức lấy ý kiến nhân dân, HĐND các xã, thị trấn, HĐND các quận, huyện, thị xã đã họp, có Nghị quyết tán thành chủ trương sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã. “Tuy nhiên, nếu làm kỹ hơn thì còn tốt hơn nữa”, ông Phạm Chức nói. Bên bờ sông Gắm, dòng sông đã tồn tại biết bao đời nay, ông Phạm Chức tâm tư: “Trong việc đặt tên sau sáp nhập, tất nhiên không thể giữ lại tất cả tên cũ, dù những tên đó đã gắn với lịch sử, văn hóa của các miền quê, vùng đất, thậm chí đã trở thành biểu

Xã Lũng Cú (Hà Giang) - mảnh đất địa đầu Tổ quốc

Ảnh LÊ VĂN

tượng văn hóa. Đó là “địa chỉ ký ức” của hàng ngàn người dân và cũng là nơi gắn bó với sự tự hào, với những bản sắc không thể đong đếm”. Ông Chức cho biết rất tiếc vì tên cũ của đất Cẩm Giàng còn có tên cũ là Đa Cẩm, nghĩa là bức gấm đa sắc màu, mảnh đất màu mỡ và đẹp, không được dùng đặt tên phường mới sau khi sáp nhập.

“Ở Hải Dương còn có huyện Bình Giang. Tôi còn nhớ, ông già bà cả ở đây có câu: *Tiền làng Độc* (làng Đan Loan), *thóc làng Nhữ* (làng Hoạch Trạch), *chữ làng Chằm* (làng Mộ Trạch) để nói lên đặc điểm của các làng. Cách nhớ tên làng của các cụ đến giờ vẫn được lưu truyền lại: “ba Bì, bảy Bưởi, chín làng Me”. Và những tên làng ấy đều là tên nôm hoặc là ước nguyện của các làng quê ấy, từ thời khai làng lập ấp đến nay. Nói thế để thấy, tên làng, tên xã quan trọng như thế nào với mỗi người”, ông Chức nhớ lại. Huyện Thanh Hà cũng là mảnh đất cổ của Hải Dương, nổi tiếng với đặc sản vải thiều. Theo tài liệu khảo cổ, xa xưa nơi đây là biên cả mệnh mông, trải qua hàng vạn năm được phù sa sông Thái Bình và sông Kinh Thầy bồi đắp đã

thành đồng bãi phù sa châu thổ. Những cư dân Thanh Hà đầu tiên đến đây khai phá vùng đầm lầy, bãi lau, bờ sù thành đồng ruộng tốt tươi. Từ lâu trong dân gian lưu truyền câu ca: *Đã là con mẹ con cha/ Sinh ra ở đất Thanh Hà xứ Đông*. Sau khi sáp nhập, huyện Thanh Hà thành lập 5 xã: Thanh Hà, Hà Nam, Hà Bắc, Hà Đông, Hà Tây. Nhiều người cho rằng, đặt tên theo phương như thế đơn giản quá và không làm nổi bật được giá trị, ý nghĩa của vùng đất đó.

Việc chọn tên cho xã, phường sau sáp nhập về cơ bản các nơi đều lắng nghe ý kiến của nhân dân, các nhà khoa học, chuyên gia văn hóa. Nhiều ý kiến cho rằng nên là những tên cổ của địa phương hoặc tên các danh nhân, tên sông, tên núi... Trong đó, nên chọn tên danh nhân đã theo suốt chiều dài lịch sử, văn hóa của từng miền đất và không nên quá lạm dụng tên danh nhân, cũng như không nên dễ dãi đặt tên theo hướng... Danh xưng của mỗi miền quê luôn mang trong mình sức nặng của lịch sử, văn hóa và ký ức cộng đồng. Từ tên làng, tên xã, đến địa danh cấp huyện,

đều là dấu ấn của một vùng đất, một giai đoạn lịch sử, một truyền thống cư dân. Vậy nên, khi sáp nhập đơn vị hành chính các cấp, điều khiến người dân day dứt không chỉ là thay đổi trên giấy tờ, mà chính là việc có thể phải chia tay tên gọi thân thuộc, gắn bó cả đời.

Mong muốn được giữ những danh xưng không đơn thuần là vì niềm tự hào với quê hương, mà là cảm thức sâu xa về bản sắc. Mỗi người dân, dù đi xa hay sống lại trên mảnh đất ấy, đều có thể tự hào kể về “quê tôi ở Cổ Loa”, “xã tôi là Sài Sơn”, “chúng tôi ở làng Cổ Chất”... Bởi thế, lựa chọn tên gọi sau sáp nhập thực sự là bài toán khó và nhạy cảm.

Bản sắc văn hóa là dòng chảy không thể xóa đi

Người dân huyện A Lưới (TP Huế) bày tỏ mong muốn được giữ lại địa danh này. Theo ông Hồ Đàm Giang, Chủ tịch UBND huyện A Lưới, A Lưới nổi danh không chỉ bởi là vùng đất lưu dấu lịch sử hào hùng của dân tộc trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp

và chống Mỹ, mà còn lưu giữ nhiều giá trị văn hóa độc đáo của đồng bào các dân tộc. Nhắc đến A Lưới, không chỉ các địa phương trong nước mà nước ngoài cũng biết đến.

A Lưới có nhiều địa danh nổi tiếng trong cuộc chiến chống giặc xâm lược như di tích quốc gia địa điểm chiến thắng đồi A Bia (người Mỹ gọi là Hamburger Hill - đồi Thịt Băm); di tích lịch sử quốc gia sân bay A So; địa đạo Động So - A Túc; đèo Mẹ ơi (tức đèo A Co); di tích quốc gia đặc biệt đường Hồ Chí Minh huyền thoại... Lãnh đạo huyện cho rằng, chọn tên A Lưới là mong muốn của người dân địa phương, cùng nhau gắn kết, giữ bản sắc và tiếp tục xây dựng vùng đất truyền thống của miền Tây TP Huế. Sau sáp nhập, người dân các xã muốn được định danh là “người A Lưới” để lưu lại địa danh nơi họ và nhiều thế hệ gia đình đã gắn bó. Sự đồng thuận của người dân trên địa bàn cũng hướng đến duy trì bản sắc văn hóa, địa lý và lịch sử của khu vực. Cũng cần nhìn nhận rằng, bản sắc văn hóa, lịch sử của mỗi vùng quê không chỉ ở cái tên, mà còn hàm chứa ở những gì danh xưng đó đại diện, là truyền thống, giá trị, lối sống, phong tục tập quán, tinh thần của con người.

Trong chiều dài lịch sử, không ít lần tên gọi các vùng đất đã thay đổi. Đại La, Thăng Long trở thành Đông Đô, rồi Hà Nội. Gia Định thành Sài Gòn, TP.HCM. Nhiều tỉnh, huyện, xã được chia tách, sáp nhập rồi lại chia tách. Nhưng có một điều, dù tên gọi biến chuyển thế nào, hồn vía vùng đất ấy vẫn được nhận ra, vẫn tiếp tục sống động trong tâm thức cộng đồng. Điều đó cho thấy, bản sắc văn hóa luôn bền bỉ như một dòng chảy ngầm, có thể bị che lấp đôi chút khi địa giới hành chính thay đổi, nhưng không vì thế mà biến mất. Ngược lại, nếu được quan tâm đúng cách, bản sắc ấy sẽ có cơ hội được tiếp thêm sinh khí trong một không gian mới, rộng mở và đa dạng hơn.

Việc sáp nhập đơn vị hành chính vì thế có thể được xem là điểm khởi đầu cho sự giao thoa, tích hợp, lan tỏa những giá trị tốt đẹp của từng vùng đất, từng cộng

đồng cư dân. Xã nổi tiếng về lễ hội truyền thống có thể bổ sung màu sắc văn hóa đặc trưng cho xã mạnh về làng nghề thủ công khi cùng thuộc một đơn vị mới. Một xã, phường có nhiều di tích lịch sử có thể trở thành hạt nhân, trung tâm văn hóa của tỉnh mới sau sáp nhập. Những điều ấy chỉ thành hiện thực nếu chúng ta biết nhìn xa và ứng xử một cách tôn trọng. Ông Nguyễn Thanh Phương (phường Cửa Bắc, TP Nam Định, Nam Định) cho biết, sau nhiều tranh luận, bàn thảo, trao đổi công khai, lấy ý kiến rộng rãi của người dân và tham khảo giới chuyên môn về văn hóa, lịch sử, ngôn ngữ, đến nay Nam Định đã thống nhất sắp xếp 175 đơn vị hành chính cấp xã thành 57 đơn vị hành chính cấp xã (gồm 8 phường và 49 xã). Trong đó, những phường, xã sau sáp nhập, ngoài phường Nam Định thì còn có nhiều cái tên xưa, hoặc những tên gọi đã gắn bó với vùng đất này như: Phường Thiên Trường, Vị Khê, Đông A, Thành Nam...

Dẫu vậy, sự bền bỉ của bản sắc văn hóa không đồng nghĩa với việc có thể lơ là trong gìn giữ, phát huy. Khi tên gọi cũ không còn, nguy cơ mai một ký ức cộng đồng là có thật. Không ít nơi, sau vài năm sáp nhập, tên mới dần trở nên phổ biến trong giấy tờ, người dân không còn tự hào kể về tên cũ nữa. Những tư liệu, hiện vật, phong tục, truyền thuyết gắn với vùng đất cũ cũng không còn được bảo tồn hay nhắc đến trong sinh hoạt cộng đồng, trường học, hoạt động văn hóa. Vì thế, chính quyền địa phương, ngành Văn hóa và Giáo dục cần có chiến lược để gìn giữ, phát huy giá trị của các vùng đất cũ trong không gian hành chính mới. Các thiết chế văn hóa như nhà văn hóa xã, thư viện, bảo tàng... cần được nâng cấp, tích hợp dữ liệu lịch sử, văn hóa của các đơn vị cũ. Trường học nên đưa các nội dung giáo dục lịch sử, địa lý địa phương vào giảng dạy, để học sinh hiểu được lịch sử hình thành, đóng góp của các vùng đất sáp nhập.

Việc đặt tên đường, tên trường, xây dựng biểu tượng văn hóa vùng đất cũ cũng là cách để “neo giữ” ký ức cộng đồng. Một con đường mang tên “Tân Trào”, một ngôi trường mang tên “An Khê”, hay một lễ hội phục dựng lại theo truyền thống... đều có giá trị như những “hòn đá tảng” giúp ký ức không trôi đi theo dòng chảy thời gian. Một cái tên đẹp không chỉ dễ đọc, dễ nhớ, mà còn cần có “hồn”, có chiều sâu văn hóa, thể hiện được khát vọng phát triển của vùng đất mới.

Người dân là chủ thể gìn giữ bản sắc

Chính người dân là chủ thể quan trọng nhất để gìn giữ và lan tỏa bản sắc, bất kể tên gọi có thay đổi ra sao. Một ngôi làng có thể không còn tên cũ trên bản đồ,

nhưng nếu nếp sống văn hóa, lễ hội, làng nghề..., vẫn được gìn giữ và trao truyền thì cái hồn của ngôi làng ấy vẫn còn nguyên vẹn.

Thực tế cho thấy nhiều vùng đất đã biết cách bảo vệ, giữ gìn giá trị văn hóa bản địa một cách chủ động và sáng tạo. Ở những nơi như Hội An (Quảng Nam), Đường Lâm (Sơn Tây, Hà Nội), Lũng Cú (Hà Giang)..., cộng đồng chính là “người kể chuyện” sinh động về di sản, từ cách ứng xử với du khách đến gìn giữ từng mái ngói rêu phong, từng nếp nhà sàn. Và họ đã từng bước làm nên thương hiệu của một vùng đất. Việc giữ tên gọi trong tâm thức cộng đồng cũng vậy, không phải lúc nào cũng cần một quyết định hành chính. Chỉ cần người dân vẫn gọi tên làng như thói quen hằng ngày thì cái tên ấy vẫn sống. Chỉ khi chính người dân quên đi tên gọi xưa, văn hóa mới thực sự mất mát.

Ông Lại Quốc Tĩnh, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Hà Giang cho rằng “chúng ta cần nhìn việc sáp nhập hành chính như một cơ hội để xây dựng một không gian văn hóa phong phú hơn, đa dạng hơn và có sức lan tỏa mạnh mẽ hơn. Việc tập trung nguồn lực sẽ giúp các địa phương đầu tư tốt hơn cho hạ tầng văn hóa, du lịch, cho giáo dục, cho hoạt động lễ hội thay vì manh mún như trước”. Bài toán không nằm ở chỗ cái tên có giữ lại được hay không, mà ở chỗ hồn cốt của vùng đất có được tiếp nối và tỏa sáng trong diện mạo mới hay không. Chúng ta không giữ cái tên chỉ để nhớ về, mà giữ cái tên để đi tới, như một biểu tượng của lòng tự hào, như một sợi chỉ đỏ kết nối các thế hệ. Theo ông Tĩnh, trong quá trình ấy, nếu biết gìn giữ bản sắc từng vùng, sự sáp nhập sẽ tạo đà cho phát triển bền vững, chứ không chỉ là biện pháp tinh gọn bộ máy.

“Thế giới có thể đổi thay, tên gọi có thể chuyển biến, nhưng quê hương thì vẫn còn đó trong nhịp sống thường nhật, trong tiếng gọi “mẹ ơi” bên bờ ao cũ, trong mùi thơm nếp, khói bếp chiều đông, trong tiếng trống hội làng gióng lên đầu xuân... Quê tôi ở Kiên Xương, Thái Bình. Chúng tôi đã đi quá nửa đời người, gắn bó với tên làng từ tám bề, giờ lên xã, tên huyện, tên tỉnh không còn nữa, cũng bùi ngùi lắm nhưng vẫn có một niềm tin rằng, sự tươi đẹp, phát triển đang ở phía trước”, ông Tĩnh tâm sự.

Bản sắc, điều làm nên hồn cốt của một vùng đất không thể phai nhòa nếu mỗi chúng ta luôn trân quý, gìn giữ và tự hào. Bộ máy hành chính có thể sắp xếp lại, nhưng văn hóa thì không thể “sáp nhập” hay “giảm lược”. Dòng chảy ngầm mãnh liệt mãi là bản đồ ký ức mà mỗi cái tên đều là điểm sáng không bao giờ tắt. Bởi vậy, dù tên gọi có thay đổi thế nào, quê hương vẫn còn đó và bản sắc văn hóa, lịch sử vẫn là ngọn lửa thiêng cháy mãi.

(Còn tiếp)

Trồng cây đưng cải thiện hệ sinh thái đồng muối Sa Huỳnh

● NHƯ ĐỒNG

Hơn 1.000 cây đưng được trồng ở xung quanh đồng muối Sa Huỳnh góp phần bảo vệ môi trường, phục hồi hệ sinh thái xung quanh đồng muối và nâng cao thương hiệu muối Sa Huỳnh, thúc đẩy phát triển du lịch cộng đồng.

Xung quanh đồng muối Sa Huỳnh ở phường Phổ Thạnh, thị xã Đức Phổ (Quảng Ngãi) hiện có hơn 1.000 cây đưng đang sinh trưởng và thích nghi tốt với môi trường. Đây là một trong những phần việc quan trọng của Dự án Bảo tồn nghề muối gắn với du lịch cộng đồng đang được triển khai ở Sa Huỳnh. Qua sự hỗ trợ, hướng dẫn của TS Lâm Ngọc Tuấn, chuyên gia Sinh thái học (Trường Đại học Đà Lạt), diêm dân Lê Thành Công cùng các thành viên Tổ trồng cây đã tự tay ươm giống cây đưng ở địa phương. Quá trình ươm đòi hỏi sự kiên nhẫn và tỉ mỉ, bởi cây đưng dễ sống nhưng cần môi trường phù hợp và sự chăm sóc đều đặn trong giai đoạn đầu.

“Từ khi bắt đầu lấy đất, vô trong bầu, đi gom trái về rồi dựng lên, khoanh thành vườn ươm đưng hoang. Qua thời gian 2 tháng là đưng bầu, 7-8 tháng chúng tôi bắt đầu đem ra trồng, phải canh con nước xuống mới trồng được. Mỗi con nước lên xuống đều ảnh hưởng đến quá trình trồng cây đưng”, ông Công cho hay. Đối với ông Công, mỗi cây đưng là một phần của di sản, là trách nhiệm để bảo tồn nghề muối truyền thống lâu đời của quê hương. Ông Công chia sẻ: “Vùng này trước đây cây đưng rất

nhiều nhưng quá trình cũng bị này bị kia nên còn rất ít. Tự nhiên nó cũng mọc một số vài cây thì mình phải có trách nhiệm bảo tồn, trồng lại bảo vệ môi trường”.

Là người có hơn 30 năm gắn bó với nghề làm muối truyền thống, ông Nguyễn Thìn, ở tổ dân phố Tân Diêm, phường Phổ Thạnh cho biết, những năm qua, môi trường ở đồng muối rất ô nhiễm. Do đó, khi địa phương triển khai dự án Bảo tồn đồng muối truyền thống Sa Huỳnh gắn với phát triển du lịch cộng đồng, ông tích cực tham gia. “Tôi đã chung tay ươm cây ngập mặn để trồng phủ xanh hệ sinh thái cây ngập mặn, nhằm ngăn ngừa ô nhiễm từ vi nhựa và kim loại nặng, lọc nước mặn sạch đi vào ruộng muối. Qua đó, nâng cao năng suất, chất lượng muối Sa Huỳnh, giúp tôi và diêm dân nơi đây có nguồn thu nhập ổn định. Ngoài ra, con cá, con tôm, con mực nó vô có nơi tạm trú, tạo sinh kế cho nhân dân”, ông Thìn nói.

Đồng muối gắn liền với hệ sinh thái đầm nước mặn và rừng ngập mặn, là nơi sinh sống của nhiều loài động, thực vật. Chính vì vậy, việc phát huy vai trò của cộng đồng trong bảo tồn đồng muối Sa Huỳnh là rất quan trọng, góp phần bảo vệ môi trường, phục hồi hệ sinh thái xung quanh đồng muối và

nâng cao thương hiệu muối Sa Huỳnh, thúc đẩy phát triển du lịch cộng đồng. Chủ tịch Hội Nông dân phường Phổ Thạnh, thị xã Đức Phổ Thái Thuận Lăng cho biết, đầm ngập mặn Phổ Thạnh rộng hơn 200 ha, từng là nơi có nhiều cây đưng mọc tự nhiên, tạo thành lớp lá chắn bảo vệ bờ biển, duy trì nguồn nước sạch cho đồng muối và nuôi sống nhiều loài thủy sản. Tuy nhiên, theo thời gian, do nhiều nguyên nhân, cây đưng đã dần biến mất. Những diêm dân ở Sa Huỳnh hiện đang nỗ lực để một ngày không xa rừng đưng sẽ trở lại.

Đồng muối truyền thống Sa Huỳnh rộng khoảng 115 ha, là nguồn sống quan trọng của hơn 500 hộ diêm dân trong vùng. Nghề muối nơi đây đã được công nhận là di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, là động lực để bà con diêm dân phát triển nghề theo hướng bền vững. “Những diêm dân đang nỗ lực khôi phục và bảo vệ các vùng đầm ngập mặn để giúp nghề muối thêm phần vững mạnh, cũng là góp phần giữ gìn cảnh quan thiên nhiên đặc sắc của vùng đất Sa Huỳnh. Những cây đưng rồi sẽ một lần nữa phát triển, tạo ra môi trường thuận lợi cho sự sinh trưởng của các loài thủy sản, mang lại sự ổn định cho cộng đồng diêm dân Sa Huỳnh”, ông Lăng cho biết. ■

Tổ trồng cây đang chăm sóc những cây đưng non mới trồng tại đầm ngập mặn Phổ Thạnh

Sức hút bùng nổ từ các liveshow và concert

● MINH HÀ

Thị trường nhạc Việt đang bước vào thời kỳ sôi động bậc nhất trong nhiều năm trở lại đây, với hàng loạt liveshow cá nhân và concert quy mô lớn liên tục được tổ chức, thu hút sự chú ý của đông đảo công chúng. Không chỉ dừng lại ở số lượng, các chương trình còn được đầu tư công phu về mặt nghệ thuật, kỹ thuật sân khấu và trải nghiệm khán giả - tạo nên những bữa tiệc âm nhạc thực thụ...

Tình trạng “cháy vé” tại nhiều đêm diễn đình đám là minh chứng rõ nét cho sự chuyên môn mạnh mẽ trong thói quen thưởng thức âm nhạc của khán giả nước nhà. Họ sẵn sàng chi trả khoản tiền không nhỏ để được hòa mình vào không gian âm nhạc sống động, chất lượng - nơi nghệ sĩ thăng hoa và cảm xúc được lan tỏa trực tiếp, chân thật.

Sôi động loạt liveshow chất lượng

Những đêm nhạc để lại dấu ấn gần đây có thể kể đến liveshow *Người đàn ông hát* của Tùng Dương; *Sketch A Rose* của Hà Anh Tuấn; *Có đôi lần* của nhạc sĩ Đức Trí... Sự xuất hiện đầy đặc của các liveshow cho thấy sự chuẩn bị kỹ lưỡng và đầu tư nghiêm túc của các nghệ sĩ vào việc mang đến những trải nghiệm âm nhạc đỉnh cao cho khán giả.

Tháng 4 vừa qua, *Chuyến tàu: Mùa xuân* - live concert đầu tiên của ca sĩ Phan Mạnh Quỳnh diễn ra thành công tốt đẹp tại Cung Thể thao Quần Ngựa (Hà Nội) thu hút 4.000 khán giả. Nam ca sĩ chia sẻ: “*Chuyến tàu: Mùa xuân* không chỉ là một đêm nhạc, mà là một hành trình cảm xúc - nơi những kỷ niệm, giấc mơ và nỗi niềm mùa xuân được kể bằng âm nhạc và hình ảnh sống động”. Sau Hà Nội, Phan Mạnh Quỳnh dự kiến sẽ tiếp tục đưa “chuyến tàu” âm nhạc đi qua nhiều “ga” khác trong năm 2025...

Trước đó, live concert *Giấc mơ Sol*, đêm nhạc kỷ niệm 40 năm hoạt động âm nhạc của

nhạc sĩ Giáng Sơn vào trung tuần tháng 2 đã trở thành sự kiện đáng chú ý, quy tụ nhiều nghệ sĩ hàng đầu của làng nhạc Việt như: Thanh Lam, Tùng Dương, Hà Trần, Hà Linh, Khánh Linh, Hoàng Dũng và Thùy Chi...

Sắp tới, nam ca sĩ Soobin Hoàng Sơn sẽ tổ chức đêm nhạc cá nhân đầu tiên trong sự nghiệp mang tên *SOOBIN live concert: All-rounder* vào ngày 24.5 tại Hà Nội. Sự kiện sẽ đánh dấu một cột mốc quan trọng sau hơn 10 năm hoạt động nghệ thuật của anh, khẳng định khả năng đa dạng ở nhiều lĩnh vực như hát, sáng tác, rap, trình diễn, chơi nhạc cụ và sản xuất... Đáng chú ý, ngay sau khi mở bán vào ngày 21.4, toàn bộ vé cho đêm diễn đầu tiên đã được bán hết chỉ trong 12 phút, cho thấy sức hút mạnh mẽ của nam ca sĩ trẻ. Để đáp lại tình cảm của người hâm mộ, ê kíp của Soobin đã quyết định tổ chức thêm đêm diễn thứ hai vào ngày 25.5 tại cùng địa điểm.

Sau Concert 3 và 4 vào ngày 22-23.4 tại TP.HCM, thu hút khoảng 150.000 khán giả, *Anh trai vượt ngàn chông gai* sẽ có Concert day 5 và 6 vào ngày 14-15.6 tại Vinhomes Ocean Park 3 (Hưng Yên). Không hề kém cạnh, *Anh trai say hi* cũng tổ chức Concert 6 ở Sân vận động quốc gia Mỹ Đình (Hà Nội) vào ngày 10.5, hiện phần lớn số vé đã bán hết, dù có giá “khủng” từ 800.000 - 10 triệu đồng... Cũng trong ngày 10.5, tại Nhà thi đấu Quân khu 7 (T.HCM), ca sĩ Tuấn Hưng tổ chức *Góc ban công Tour 2025: Liveshow Tinh thức*, kỷ niệm 30 năm làm nghề, với sự tham gia của dàn

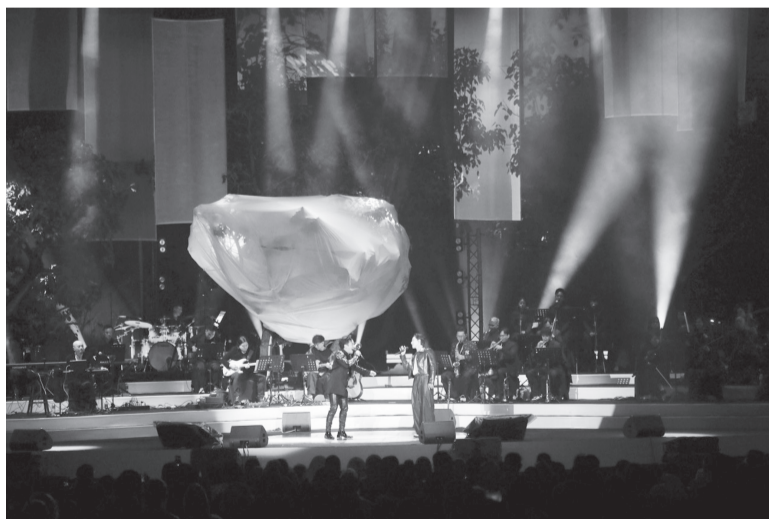
Ca sĩ Phan Mạnh Quỳnh thực hiện liveshow đầu tiên tại Hà Nội - “Chuyến tàu: Mùa xuân”

Ảnh: BTC

khách mời “đình đám”: NSND Tự Long, Đăng Khôi, Cường Seven, Trọng Hiếu, Tăng Phúc, BB Trần và Kiên Ưng...

Những “điểm tựa” tạo sức hút cho sân khấu âm nhạc

Chỉ cách đây vài năm, sự bùng nổ của các nền tảng giải trí trực tuyến từng khiến khán giả có phần “nguội lạnh” với các chương trình ca nhạc trực tiếp, nhất là khi nhiều liveshow thiếu đổi mới và chiều sâu nghệ thuật. Tuy nhiên, cục diện nay đã đổi thay ngoạn mục. Người hâm mộ sẵn sàng “móc hầu bao” để được sống trong không khí sôi động, trực tiếp hòa mình vào những đêm nhạc được đầu tư công phu - nơi họ không chỉ nghe, mà còn cảm, thấy và kết nối với thần tượng của mình.

Ca sĩ Tùng Dương và Hoàng Dũng song ca trong Liveshow “Giấc mơ Sol”

Điều này đến từ sự thay đổi tư duy và quyết liệt nâng cao chất lượng của các nhà sản xuất. Liveshow, concert giờ đây không còn là sân chơi ngẫu hứng, mà là sản phẩm được thiết kế bài bản - từ âm thanh, ánh sáng, sân khấu đến thông điệp nghệ thuật. Các đêm nhạc trở thành lời tri ân sâu sắc từ nghệ sĩ gửi đến khán giả, nơi mỗi giai điệu, mỗi màn trình diễn đều được chăm chút như một cái bắt tay đầy cảm xúc.

Theo các nhà nghiên cứu âm nhạc, liveshow vừa là dịp để nghệ sĩ khẳng định tài năng và vị thế, vừa là không gian ghi dấu ấn cá nhân - nơi nghệ thuật và thị trường giao nhau. Những đêm diễn thăng hoa ấy đã truyền cảm hứng và mang lại giá trị kinh tế không nhỏ trong bối cảnh ngành công nghiệp âm nhạc đang không ngừng chuyển mình.

Đầu vậy, phía sau ánh hào

quang là không ít thử thách. Chi phí tổ chức một chương trình đạt chuẩn cao là con số không hề nhỏ. Việc cân bằng giữa chi phí và hiệu quả đầu tư luôn là bài toán hóc búa, nhất là trong bối cảnh cạnh tranh ngày càng khốc liệt.

Tuy nhiên, đây cũng là thời điểm mở ra nhiều cơ hội. Công nghệ số giúp nghệ sĩ quảng bá chương trình hiệu quả hơn, phát trực tiếp đêm nhạc đến hàng triệu người hâm mộ khắp nơi, từ đó mở rộng nguồn thu và nâng tầm ảnh hưởng. Bên cạnh đó, sự hợp tác ngày càng bền chặt giữa nghệ sĩ - nhà sản xuất - thương hiệu tài trợ đang góp phần định hình một thể hệ concert mới: Hiện đại, đậm dấu ấn cá nhân và chạm đến cảm xúc.

Hiện tượng “cháy vé” của hàng loạt chương trình gần đây chính là lời khẳng định mạnh mẽ: Công chúng Việt không chỉ nghe âm nhạc, mà họ cần được sống cùng âm nhạc. Họ đòi hỏi cao hơn - và sẵn sàng chi trả để được trải nghiệm xứng đáng.

Những bữa tiệc nghệ thuật đa sắc màu thịnh soạn đã làm “giàu” cảm xúc công chúng, và còn minh chứng cho sự trưởng thành, khát vọng vươn lên của nền âm nhạc Việt. Nếu giữ vững được đà sáng tạo, đổi mới không ngừng, sân khấu nước nhà hoàn toàn có thể bước vào thời kỳ rực rỡ mới - nơi liveshow không còn là cuộc chơi xa xỉ, mà là chất liệu của một đời sống văn hóa hiện đại, đa chiều và đầy cảm hứng. ■

TRUYỆN TRANH: Khi văn hóa - lịch sử “kết duyên” cùng hội họa

Là chủ đề buổi tọa đàm sẽ diễn ra vào 9h30 ngày 11.5 tại NXB Kim Đồng. Sự kiện nằm trong chuỗi hoạt động của dự án FEF-Création và dự án khu vực ICC “Phát triển ngành truyện tranh tại Việt Nam và Campuchia”, do Viện Pháp tại Việt Nam triển khai, nhằm thúc đẩy hợp

tác giữa các chuyên gia truyện tranh Pháp - Việt - Campuchia.

Tọa đàm có sự tham dự của họa sĩ Clément Baloup, nhà nghiên cứu văn học Lê Nguyên Long và người điều phối - dịch giả Phùng Hồng Minh. Chương trình sẽ tập trung chia sẻ về nguồn cảm hứng thực hiện, quan điểm của các diễn giả về sức gợi mở, tính thu hút của sự kết hợp giữa văn hóa - lịch sử và truyện tranh.

NHẬT HUY

“Tinh thức” mở màn Góc ban công tour của Tuấn Hưng

Nam ca sĩ đưa không gian âm nhạc từng gắn liền với ban công số 19 Hàng Khay (Hà Nội) đến với khán giả miền Nam: Live show *Tinh thức* - sự kiện mở màn cho *Góc ban công* tour nhân kỷ niệm 30 năm theo đuổi con đường nghệ thuật, dự kiến diễn ra ngày 10.5 tại Nhà thi đấu Quân khu 7 (TP.HCM).

Tuấn Hưng sẽ hát lại các “hit” trong sự nghiệp với bản phối mới, kết hợp một số nhạc phẩm lần đầu giới thiệu. Khách mời của live show là những nghệ sĩ từng đồng hành cùng Tuấn Hưng trong chương trình *Anh trai vượt ngàn chông gai* cũng như các đồng nghiệp đã gắn bó cùng anh trên hành trình 30 năm âm nhạc. Đặc biệt, khán giả sẽ được chứng kiến lần đầu Tuấn Hưng kết hợp với Binz và Mono trên sân khấu.

HÀ MY

CHƯƠNG TRÌNH TRUYỀN HÌNH NHÂN ÁI:

Vì sao khó duy trì?

● ĐÌNH TOÁN - THANH MAI

Cùng xây ngôi nhà mơ ước, Kiến tạo nhịp cầu, Thần tài gõ cửa, Cơ hội đến... từng là những chương trình truyền hình nhân ái để lại dấu ấn sâu đậm trong lòng khán giả. Mỗi tập phát sóng đã mang theo câu chuyện lay động về những mảnh đời cơ cực và truyền đi thông điệp yêu thương, lan tỏa niềm tin vào sự tử tế.

Thế nhưng, giữa dòng chảy sôi động của các gameshow giải trí và áp lực khung giờ vàng, nhiều chương trình nhân văn dần bị đẩy ra khỏi sóng truyền hình. Không chỉ bị lép vế, họ còn phải vật lộn với bài toán kinh phí khi nguồn lực xã hội hóa ngày càng eo hẹp. Khó khăn chồng chất khiến không ít ê kíp phải ngậm ngùi đóng máy, dừng lại giữa chặng đường dang dở. Mỗi chương trình dừng bước là một khoảng trống trên màn ảnh nhỏ - nơi lẽ ra vẫn cần lắm những nhịp cầu yêu thương để nối gắp thêm những bàn tay cần được nắm lấy.

"Đứt gãy" cầu nối cảm xúc

Thời gian qua, truyền hình Việt từng chứng kiến sự lên ngôi của các chương trình nhân ái, từ *Vượt lên chính mình*, *Lục lạc vàng*, *Tiếp sức hồi sinh* đến *Như chưa hề có cuộc chia ly*, *Vì bạn xứng đáng*... không chỉ chạm đến trái tim hàng triệu khán giả mà còn trở thành biểu tượng của lòng nhân ái được lan tỏa qua sóng truyền hình.

Thế nhưng, không ít trong số đó đã lặng lẽ dừng bước, "chia tay" khán giả trong tiếc nuối vì không thể trụ vững trước sự cạnh tranh khốc liệt từ các gameshow giải trí. Ngay cả khi các gameshow đã bước vào thời kỳ bão hòa, thậm chí bị "sụt phong độ" vì những ồn ào không đáng có, thì vẫn được ưu ái giữ sóng ở khung giờ đẹp - nơi các nội dung nhân ái luôn khát khao được góp mặt.

Chọn làm chương trình thiện nguyện từ đầu đã là một hành trình không dễ. Không thu hút quảng cáo, chi phí sản xuất cao, lại phải rong ruổi đến những vùng sâu, vùng xa - nơi có những mảnh đời cần giúp đỡ

nhất, nhưng chính tại đây, ánh sáng truyền hình đã làm bùng lên hy vọng, kết nối những trái tim và sẽ chia những giấc mơ tưởng chừng rất xa vời.

Dẫu vậy, sức người có hạn, đã có lúc đội ngũ sản xuất phải chọn cách thu mình. Như chia sẻ đầy cảm động từ ê kíp *Như chưa hề có cuộc chia ly*: "Chúng tôi buộc phải thu hẹp để làm tốt nhất hai hoạt động còn lại: Tìm kiếm và đoàn tụ thân nhân. Chia ly một phần dự án, chia tay hàng triệu khán giả là điều chúng tôi không mong muốn, nhưng phải đối diện"...

May mắn thay, vẫn còn đó những bàn tay đưa ra kịp lúc. Sự đồng hành của các Mạnh Thường Quân đã giúp chương trình tái khởi động và trở lại với khung giờ vàng trên VTV1, lúc 20h10 tối thứ Bảy đầu tiên mỗi tháng. *Vì bạn xứng đáng* cũng hồi sinh mạnh mẽ, lên sóng đều đặn vào 21h tối thứ Năm hàng tuần trên VTV3 - như một minh chứng rằng: Khi lòng tốt còn được chấp cánh, thì hành trình lan tỏa yêu thương sẽ không bao giờ kết thúc!

Chung tay xây yêu thương

Tuy nhiên, không phải chương trình nào cũng may mắn được "hồi sinh" như *Như chưa hề có cuộc chia ly* hay *Vì bạn xứng đáng*... Trước áp lực khung giờ vàng và cuộc cạnh tranh khốc liệt trên sóng truyền hình, nhiều chương trình nhân ái buộc phải "chuyển nhà" sang các nền tảng trực tuyến. Thế nhưng, cái giá phải trả là không nhỏ: Họ đã đánh mất một phần khán giả trung thành - đặc biệt là người cao tuổi - vốn không quen thao tác với thiết bị thông minh để

"Cơ hội đổi đời" là một trong những chương trình nhân ái gây tiếng vang khi chia tay khán giả

Ảnh: BTC

tim kiếm và theo dõi chương trình.

Trong khi đó, để lan tỏa thông điệp yêu thương, những nội dung nhân ái cần nhất là sự tiếp cận rộng rãi. Thế nhưng, thay vì được tạo điều kiện, họ lại phải lùi bước trước những gameshow giải trí tràn ngập tiếng cười, tranh luận và đôi khi cả chiêu trò. Những "điểm tựa" cảm xúc cho hàng triệu mảnh đời bất hạnh, từng là niềm tự hào của truyền hình Việt, dần bị đẩy lùi hoặc lặng lẽ biến mất.

Không ai phủ nhận vai trò của các chương trình giải trí và sức sống mà chúng mang lại. Nhưng khi tỷ suất người xem trở thành "kim chỉ nam", thì những nội dung mang tính nhân văn lại bị xem là "kém hấp dẫn". Và một khi chương trình nhân ái bị loại khỏi đường đua, tổn thất không chỉ là mất đi một dự án truyền hình - mà là đánh mất một cánh tay sẽ chia, một nhịp cầu kết nối cộng đồng.

Sự "hụt hơi" của dòng nội dung nhân ái đến từ bài toán muôn thuở: Tài trợ - kinh phí - khung giờ. Trong guồng quay của thị trường, chương trình nào không tạo ra lợi nhuận nhanh chóng thì rất dễ bị loại bỏ. Nhưng truyền hình nhân ái không phải là sản phẩm thương mại thuần túy. Đó là một dạng "phúc lợi mềm", nơi thể hiện trách nhiệm xã hội, khơi gợi lòng tốt và gieo mầm tử tế.

Muốn giữ lửa cho dòng nội dung

Cần có sự chung tay, tiếp sức cho những chương trình truyền hình nhân ái

Ảnh: "Mái ấm gia đình Việt"

này, cần một "phao cứu trợ" đủ bền. Đó là sự đồng hành bền vững giữa nhà đài, đơn vị sản xuất và nhà tài trợ - không chỉ về kinh phí mà còn ở trách nhiệm lan tỏa. Nhà đài cần chủ động dành khung giờ hợp lý cho chương trình nhân ái; hỗ trợ truyền thông đa nền tảng để mở rộng sức ảnh hưởng, đồng thời tạo điều kiện kêu gọi cộng đồng cùng chung tay giúp đỡ những hoàn cảnh khó khăn.

Và hơn hết, sức mạnh của khán giả chính là điểm tựa lớn nhất. Mỗi lượt xem, chia sẻ, mỗi lần lên tiếng ủng hộ, đều là "lá phiếu" quyết định cho giá trị mà chúng ta muốn gìn giữ. Nếu tất cả cùng im lặng, các chương trình tử tế cứ lần lượt rời đi, thì có lẽ một ngày không xa, truyền hình sẽ chỉ còn lại tiếng cười nửa vời và những cuộc chơi vô thưởng vô phạt... ■

Tuần phim Việt Nam 2025 tại Hy Lạp

Nhân dịp kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao Việt Nam - Hy Lạp (1975-2025) và 135 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, Tuần phim Việt Nam tại Hy Lạp 2025 sẽ chính thức diễn ra từ ngày 10-20.5 tại hai thành phố lớn: Thủ đô Athens và Thessaloniki.

Được sự cho phép của Bộ VH-TTDL, sự kiện do Viện Phim Việt Nam phối hợp cùng Đại sứ quán Việt Nam tại Hy Lạp và Rạp New Star Art Cinema tổ chức. Đây không chỉ là hoạt động điện ảnh đơn thuần, mà còn là dịp đặc biệt để giới thiệu hình ảnh đất nước, con

người Việt Nam đến với bạn bè quốc tế - thông qua ngôn ngữ điện ảnh. Trong khuôn khổ chương trình, khán giả sẽ có cơ hội thưởng thức nhiều tác phẩm tiêu biểu của điện ảnh Việt Nam, từ phim tài liệu cho đến các bộ phim truyện từng gây tiếng vang. Đáng chú ý là bộ phim tài liệu *Hồ Chí Minh - Hành trình kiến tạo văn hóa hòa bình*, mang đậm giá trị lịch sử và tinh thần hòa hiếu. Bên cạnh đó là loạt phim truyện đặc sắc như: *Đừng đốt*, *Những người viết huyền thoại*, *Sinh mệnh*, *Tôi thấy hoa vàng trên cỏ xanh*, *Bình minh đỏ*, *Đào, Phở và Piano*...

Tuần phim là minh chứng cho sự giao lưu văn hóa bền chặt giữa hai quốc gia,

đồng thời là lời mời thân thiện, chân thành từ Việt Nam - một đất nước yêu chuộng hòa bình, giàu bản sắc và luôn rộng mở kết nối với thế giới. **ĐỨC ANH**

Ca sĩ Đức Phúc gửi tặng 500 triệu đồng đến các thương bệnh binh, em nhỏ hoàn cảnh khó khăn

Theo chia sẻ từ giọng ca *Hơn cả yêu*, anh đã gửi tặng 100 triệu đồng đến Khu điều dưỡng thương binh TTK tỉnh Nghệ An; 100 triệu đồng đến quỹ của Mặt trận

Tổ quốc Việt Nam và 300 triệu đồng đến quỹ Mái ấm gia đình Việt.

Nam ca sĩ bày tỏ, những ngày vừa qua, sống trong không khí kỷ niệm 50 năm Ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, anh cảm thấy may mắn, hạnh phúc và biết ơn khi được sinh ra và lớn lên trong thời bình. Là một người trẻ, với trái tim yêu nước và tràn đầy niềm tự hào dân tộc, Đức Phúc mong muốn có thể chia sẻ một chút công sức nhỏ bé để bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến các thế hệ cha ông đi trước đã chiến đấu anh dũng, hy sinh quên mình để giành lại độc lập tự do cho đất nước và có được hòa bình của ngày hôm nay.

MINH HUY

Định vị Hải Phòng trên bản đồ công nghiệp văn hóa

Bài 2:»

Kiến tạo những sản phẩm văn hóa mang thương hiệu “đất Cảng”

● THÚY HIẾN - THANH MAI; ảnh: SỞ VH TTDL HẢI PHÒNG

Tại Hải Phòng, thành phố cảng năng động và đầy khát vọng, làn sóng CNVH đang được khơi dậy mạnh mẽ nhờ sự đổi mới táo bạo trong tư duy của chính quyền các cấp, cùng sự nhập cuộc quyết liệt của ngành VH TTDL thành phố. Từ các lễ hội truyền thống, nghệ thuật biểu diễn, thủ công mỹ nghệ cho đến phim ảnh, âm nhạc, thời trang - Hải Phòng đang từng bước định hình các sản phẩm văn hóa không chỉ mang bản sắc vùng đất “Hoa phượng đỏ”, mà còn đậm nét sáng tạo, hiện đại. Những sản phẩm ấy đang dần tạo dựng thương hiệu CNVH Hải Phòng - độc đáo, bản lĩnh và giàu tiềm năng phát triển.

Đổi mới cách làm, lan tỏa điểm sáng văn hóa

Phát triển CNVH không chỉ là mục tiêu trọng tâm trong Chiến lược phát triển văn hóa Việt Nam đến năm 2030, mà còn là chìa khóa mở ra hướng đi mới cho nền kinh tế tri thức, góp phần nâng tầm bản sắc địa phương trong quá trình hội nhập sâu rộng với thế giới. Trong dòng chảy đó, Hải Phòng nổi lên như một điểm sáng tiên phong, mạnh dạn đổi mới tư duy, cách làm và quyết liệt đầu tư cho lĩnh vực này. Từng bước, thành phố Cảng đang kiến tạo nên những sản phẩm CNVH đặc trưng, mang đậm dấu ấn bản địa nhưng cũng đầy tính đương đại. Những mô hình sáng tạo, sự kiện quy mô và sản phẩm mới mẻ đã phần nào chứng minh năng lực không giới hạn của Hải Phòng - một đô thị công nghiệp năng động, đang vươn mình mạnh mẽ trong kỷ nguyên số.

Lễ hội Hoa phượng đỏ, sự kiện thường niên đặc trưng của thành phố Cảng, không chỉ là ngày hội của người dân địa phương mà còn trở thành điểm hẹn văn hóa thu hút du khách trong và ngoài nước. Năm 2025, chương trình nghệ thuật khai mạc lễ hội đánh dấu bước đột phá khi ứng dụng công nghệ trình chiếu 3D Mapping trên thực cảnh, tạo nên những chuyển động kỳ ảo trên nền các danh thắng tự nhiên của Hải Phòng. Âm nhạc giao hưởng bán cổ điển lần đầu được đưa vào như một cầu nối đầy cảm xúc giữa hiện tại và quá khứ, giúp người xem cảm nhận trọn vẹn hành trình 70 năm hình thành và phát triển của thành phố.

Không dừng ở đó, Hải Phòng còn ghi dấu bằng các sản phẩm du lịch trải nghiệm mới lạ, nổi bật là Tàu du lịch cao cấp Hoa phượng đỏ với 20 toa mang thiết kế riêng biệt,

Việc duy trì và phát triển mạnh mẽ Đề án Sân khấu truyền hình Hải Phòng đã tạo nên những tác phẩm nghệ thuật chất lượng, đáp ứng nhu cầu thưởng thức của đông đảo khán giả

Liên hoan Múa rối Hải Phòng mở rộng lần thứ 3 năm 2025 thu hút đông đảo khán giả

tái hiện văn hóa địa phương. Bên cạnh đó, Liên hoan các món ngon Hải Phòng tại Ga trung tâm cũng hứa hẹn là “bữa tiệc” văn hóa ẩm thực hấp dẫn, góp phần làm phong phú thêm hành trình của du khách.

Trong chiến lược vươn ra thế giới, Hải Phòng đã phát sóng đoạn phim quảng bá quần đảo Cát Bà trên kênh CNN, tiếp cận hàng tỉ khán giả toàn cầu. Đoạn phim 30 giây với hình ảnh ấn tượng, đặc sắc đã góp phần khẳng định giá

trị nổi bật của Cát Bà - phần quan trọng trong Di sản thiên nhiên thế giới được UNESCO công nhận cùng Vịnh Hạ Long.

Một trong những điểm nhấn khác là Đề án “Sân khấu hóa truyền hình Hải Phòng”, được triển khai từ năm 2019, đã trở thành bộ phận cho đội ngũ nghệ sĩ địa phương. Mỗi tháng, một chương trình nghệ thuật mới được ra mắt đều đặn trên truyền hình, vừa góp phần nâng cao chất

lượng chuyên môn, vừa lan tỏa tình yêu nghệ thuật đến với công chúng. Chính nhờ bước đi kiên trì này, Hải Phòng liên tiếp có những tác phẩm sân khấu giành giải cao tại các kỳ liên hoan nghệ thuật chuyên nghiệp toàn quốc.

Từ những lễ hội quy mô lớn đến sản phẩm du lịch trải nghiệm và nền nghệ thuật biểu diễn phát triển bền vững, Hải Phòng đang chứng minh rằng: CNVH không chỉ là mục tiêu phát triển, mà còn là bản sắc, là niềm tự hào và là tương lai của thành phố Cảng.

Lan tỏa niềm tự hào về văn hóa và con người

Trong hành trình phát triển CNVH, Hải Phòng không chỉ sáng tạo nên những sản phẩm mang tính biểu tượng, mà còn góp phần khơi dậy tình yêu nghệ thuật trong cộng đồng - từ đó vun đắp niềm tự hào về văn hóa, con người đất Cảng.

Chia sẻ về chương trình Sân khấu truyền hình Hải Phòng và kế hoạch “Sáng đèn Nhà hát Thành phố”, NSND Trịnh Thúy Mùi, Chủ tịch Hội Nghệ sĩ Sân khấu Việt Nam

nhận định: “Việc duy trì và phát triển mạnh mẽ Đề án này chính là cách để Hải Phòng bảo tồn, phát huy các loại hình nghệ thuật truyền thống; đồng thời nâng cao trình độ thưởng thức nghệ thuật của công chúng và góp phần thực hiện an sinh xã hội. Chính sự vào cuộc quyết liệt của lãnh đạo thành phố, ngành Văn hóa và sự cống hiến của hàng trăm nghệ sĩ đã thực sự đánh thức tình yêu nghệ thuật trong nhân dân”.

Không chỉ dừng lại ở việc duy trì các chương trình biểu diễn định kỳ, Hải Phòng còn chủ động mở rộng kết nối sáng tạo. Sở VH TTDL Hải Phòng đã tổ chức nhiều cuộc gặp gỡ, hợp tác với các văn nghệ sĩ - từ đạo diễn, nhạc sĩ đến nhà biên kịch, nhà nghiên cứu nghệ thuật... Những tên tuổi như NSND Nguyễn Tiến Dũng, NSND Hoàng Quỳnh Mai, NSND Lê Chức, NSND Nguyễn Quang Vinh... đều bày tỏ vinh dự và hào hứng khi được mời đích danh sáng tạo nghệ thuật cho thành phố Hoa phượng đỏ.

Việc triển khai kế hoạch “Sáng đèn Nhà hát Thành phố” vào mỗi tối thứ Bảy, Chủ nhật là một bước đi táo bạo, biến Nhà hát Lớn Hải Phòng thành không gian nghệ thuật sống động - nơi giao thoa giữa văn hóa, du lịch và công chúng. Tại đây, khán giả được thưởng thức những vở diễn hàn lâm, kinh điển, đặc sắc trong nước và quốc tế - do cả các đoàn nghệ thuật thành phố và các nhà hát lớn trong cả nước cùng trình diễn.

Một minh chứng điển hình cho thấy sự phối hợp có hiệu quả là Chương trình giới thiệu nghệ sĩ tiêu biểu và các ấn phẩm văn học nghệ thuật nổi bật năm 2024, do Bộ VH TTDL chủ trì, phối hợp UBND thành phố Hải Phòng tổ chức tại Nhà hát Thành phố.

(Còn tiếp)

TP.HCM: Khánh thành biểu tượng hữu nghị quốc tế

UBND TP.HCM vừa long trọng tổ chức Lễ Khánh thành công trình Biểu tượng Hữu nghị Quốc tế, tại Công viên Bến Bạch Đằng, Quận 1. Đây là công trình chào mừng kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025). Tham dự Lễ Khánh thành có lãnh đạo Bộ Ngoại giao, lãnh đạo

UBND TP.HCM cùng 52 đại diện các địa phương quốc tế kết nghĩa với TP.HCM, các cơ quan lãnh sự...

Biểu tượng Hữu nghị Quốc tế là công trình văn hóa - đối ngoại mang ý nghĩa sâu sắc, khởi nguồn từ khát vọng kiến tạo một không gian để bạn bè quốc tế khi đặt chân đến TP.HCM có thể cảm nhận được sự gắn gũi,

trân trọng và niềm tự hào về tình hữu nghị giữa các dân tộc. Công trình đồng thời tôn vinh mối quan hệ đoàn kết, hợp tác giữa TP.HCM và các địa phương kết nghĩa trên toàn thế giới.

Thiết kế nổi bật với hình tượng vòng tròn Mobius - biểu trưng của sự vô hạn, gợi mở hành trình kết nối không điểm dừng, phát triển bền

vững và không ngừng lan tỏa. Đây là kết quả của Cuộc thi Thiết kế biểu tượng hữu nghị TP.HCM do Báo Tuổi Trẻ và Sở Ngoại vụ TP.HCM phối hợp tổ chức, với sự đồng hành của Hiệp hội Doanh nghiệp TP.HCM và Công ty Xi măng INSEE.

Giải nhất thuộc về ý tưởng “Sóng nước giao hòa, kết tình hữu nghị” của

kiến trúc sư Bùi Minh Châu. Sau khi lựa chọn phương án thiết kế, UBND TP.HCM đã giao Sở VH TT phối hợp với Hội đồng nghệ thuật tiến hành chỉnh sửa, hoàn thiện, phê duyệt và thi công, để công trình chính thức trở thành biểu tượng giao lưu quốc tế đặt tại Công viên Bến Bạch Đằng.

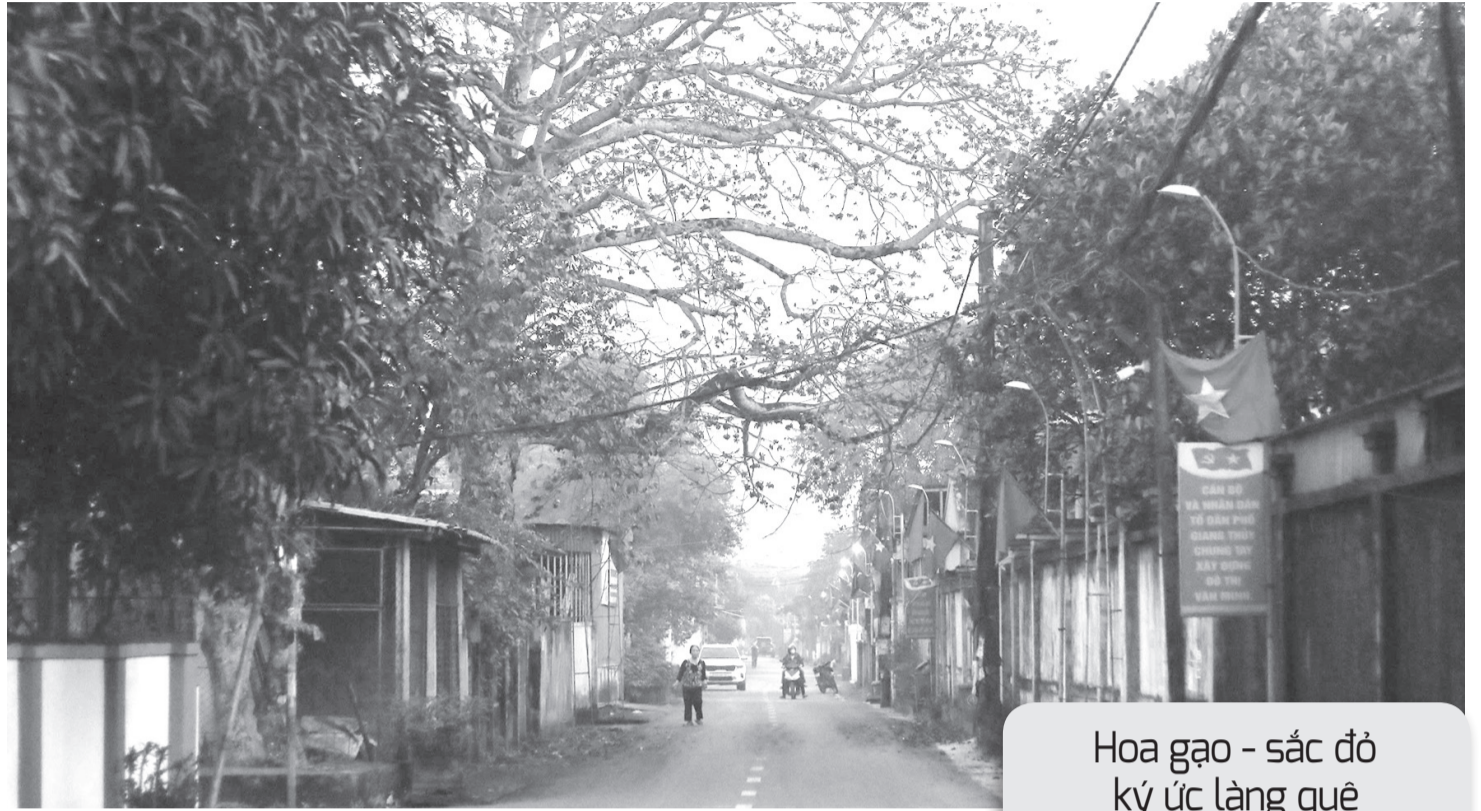
THÙY TRANG

HƠN HAI THẾ KỶ ĐỨNG BÊN LÀNG:

Cây gạo - chứng nhân và niềm tự hào

● HOÀNG LINH

Cây gạo cổ thụ ở thị trấn Tiên Điền (Nghị Xuân - Hà Tĩnh) không chỉ là chứng nhân sống động của hơn hai thế kỷ thăng trầm, mà còn là biểu tượng văn hóa đậm đà tình làng nghĩa xóm - nơi lưu giữ hồn quê và ký ức bao thế hệ. Trải qua biết bao mùa hoa đỏ rực, dầu thời gian biến đổi, cây gạo vẫn hiên ngang như ngọn lửa âm ỉ cháy, nối liền quá khứ với hiện tại, gắn bó sâu sắc với đời sống tinh thần của cộng đồng nơi đây.

Hoa gạo - sắc đỏ ký ức làng quê

Cây gạo, còn gọi là mộc miên hay hồng miên, là loài cây thân gỗ sống ở vùng nhiệt đới, thân cao lớn và thẳng tắp. Ở Tây Nguyên, cây còn được biết đến với tên gọi thân thương: Pơ-lang. Vào mùa đông, cây rụng hết lá, đến tháng 3-4 (âm lịch), từng chùm hoa đỏ thắm bung nở, năm cánh xòe rộng như mời gọi hè sang.

Thân cây có gai, quả chứa những sợi bông nhẹ. Hoa gạo từ lâu đã trở thành biểu tượng gắn liền với vẻ đẹp mộc mạc của làng quê Việt Nam. Mỗi độ hoa nở, sắc đỏ rực cả một góc trời, mang lại khung cảnh bình yên, thân thương và đầy hoài niệm...

Tại khối 2, thị trấn Tiên Điền, không ai biết chính xác cây gạo có từ khi nào. Ngay cả những cụ cao niên nhất cũng chỉ nghe kể lại rằng cây đã qua 6 đời người, hơn 200 năm tuổi. Trải qua bao cuộc chiến tranh, thăng trầm của lịch sử, cây vẫn hiên ngang vươn mình, như một biểu tượng bất khuất của làng quê gắn liền với đại thi hào Nguyễn Du.

Mỗi độ tháng Ba (âm lịch) về, hoa gạo lại đỏ rực một góc trời, khiến lòng người nao nao, nhớ về một miền ký ức bình dị, thân thương. Đối với người dân Tiên Điền, cây gạo đã trở thành một phần máu thịt của làng - nơi chứa đựng ký niệm thời ấu thơ và những câu chuyện cha ông truyền lại.

Nằm trong khuôn viên gia đình ông Đặng Tất Thắng, cây gạo được chăm chút và gìn giữ như một "báu vật". Bà

Những ngày tháng Tư lịch sử, người dân treo cờ Tổ quốc, hòa cùng màu hoa gạo, rực đỏ cả góc trời

Chinh, vợ ông Thắng, xúc động kể: Năm 1968, trong một trận bom ác liệt, cây gạo từng bị thiêu rụi trong sự tiếc nuối của dân làng. Những tưởng cây đã không thể hồi sinh, nhưng rồi điều kỳ diệu đã xảy ra, mùa sau, cây lại đâm chồi, nảy lộc, vươn tán xanh tóa bóng, như chính tinh thần bất khuất của người dân Tiên Điền.

Mỗi mùa hoa gạo nở, hàng nghìn lượt du khách khắp nơi tìm về nơi đây để chiêm ngưỡng và ghi lại khoảnh khắc rực rỡ của một di sản sống. Dân làng xem cây như một phần linh hồn quê hương - không chỉ hiện diện trong cảnh sắc, mà còn in đậm trong tâm khảm từng người con trên mảnh đất này.

Thân cây xù xì, phủ đầy râu phong, cao đến 50 mét, đường kính lớn hơn 2,5 mét - mang nét đẹp cổ kính như một pho

sử đá sống động. Theo lời những người lớn tuổi đã trải qua hai cuộc kháng chiến, trong thời bình lửa, bộ đội từng dừng chân nghỉ ngơi, trú ẩn dưới gốc cây. Cây gạo không chỉ che chở, mà còn lưu giữ những giấc mơ, khát vọng cháy bỏng về ngày đất nước yên bình.

Những ngày cuối tháng 4 lịch sử, khi làng rợp màu cờ đỏ sao vàng hướng về kỷ niệm 50 năm Ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, màu hoa gạo hòa cùng sắc cờ tạo nên một khung cảnh vừa thiêng liêng, vừa lay động lòng người.

Trao đổi với phóng viên, ông Trần Văn Thuận, Chủ tịch UBND thị trấn Tiên Điền chia sẻ: "Cây gạo 200 năm tuổi của chúng tôi không chỉ đơn thuần là một cây cổ thụ quý hiếm. Với bà con nơi đây, đó

chính là biểu tượng văn hóa tinh thần - là nơi neo giữ ký ức, tình cảm và niềm tự hào của một cộng đồng gắn bó qua bao thế hệ". ■

Viện Văn hóa Nghệ thuật quốc gia Việt Nam chính thức đổi tên thành Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam

Thực hiện quyết định số 494/QĐ-BVHTTDL ngày 01.3.2025 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc sáp nhập Viện Khoa học thể dục thể thao thuộc Cục Thể dục thể thao, Viện Nghiên cứu phát triển du lịch thuộc Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam vào Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam; Quyết định số 606/QĐ-BVHTTDL ngày 11.3.2025 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam, từ ngày 01.03.2025, Viện Văn hóa Nghệ thuật quốc gia Việt Nam chính thức đổi tên thành Viện Văn hóa, Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch Việt Nam. Trang thông tin điện tử của Viện cũng đổi từ: www.vicas.org.vn thành www.vicast.org.vn. Các thông tin khác về địa chỉ trụ sở, email, điện thoại của Viện không thay đổi.

TỔNG KẾT 2 NĂM PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC GIA ĐÌNH: Lan tỏa giá trị yêu thương trong mỗi mái ấm

Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện (Bộ VHTTDL) vừa ban hành văn bản đề nghị các địa phương khẩn trương báo cáo kết quả hai năm triển khai công tác phòng, chống bạo lực gia đình - một trong những nhiệm vụ trọng tâm nhằm xây dựng nền tảng gia đình vững mạnh, nhân ái và phát triển bền vững.

Theo yêu cầu, báo cáo cần tập trung đánh giá toàn diện các nội dung: Công tác tuyên truyền, phổ biến chủ trương của Đảng, chính sách - pháp luật của Nhà nước về công tác gia đình và phòng, chống bạo lực gia đình; việc thực hiện Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình; các hoạt động truyền thông gắn với những dịp ý nghĩa như Ngày Quốc tế Hạnh phúc (20.3), Ngày Gia đình Việt Nam (28.6), Tháng hành động quốc gia phòng, chống bạo lực gia đình và Ngày Thế giới xóa bỏ bạo lực đối với phụ nữ (25.11).

Một trong những nội dung then chốt là công tác triển khai các mô hình phòng, chống bạo lực gia đình tại cơ sở. Trong đó bao gồm việc xây dựng

Hội nghị Tuyên dương Gia đình văn hóa Thủ đô tiêu biểu năm 2024 trao Bằng khen cho 87 gia đình văn hóa tiêu biểu

và vận hành hiệu quả Ban chỉ đạo địa phương; các CLB Xây dựng gia đình phát triển bền vững; Nhóm phòng, chống bạo lực gia đình; các địa chỉ tin cậy trong cộng đồng; thu thập thông tin về tình hình bạo lực và thực hiện công tác kiểm tra, giám sát...

Các địa phương cần hoàn tất và gửi báo cáo về Bộ VHTTDL trước ngày

30.5 để tổng hợp trình Chính phủ, báo cáo Quốc hội theo quy định. Đây là dịp quan trọng để đánh giá thực chất kết quả đạt được, từ đó để xuất những giải pháp thiết thực, góp phần xây dựng mái ấm an toàn - nơi mọi thành viên đều được yêu thương, bảo vệ và phát triển toàn diện.

ĐÀO ANH

Việt Nam đăng cai Hội nghị Bộ trưởng Thể thao ASEAN lần thứ 8

Hội nghị Bộ trưởng Thể thao ASEAN lần thứ 8 (AMMS 8) với chủ đề “Định hướng thể thao góp phần phát triển bền vững” sẽ diễn ra trong 8 ngày vào tháng 10.2025 tại Hà Nội, bao gồm các hoạt động chính thức và thời gian đón tiếp các đoàn quốc tế.

Hội nghị AMMS được tổ chức định kỳ hai năm một lần kể từ năm 2011 theo cơ chế luân phiên giữa các quốc gia thành viên ASEAN. Năm 2025, Việt Nam giữ vai trò chủ trì tổ chức Hội nghị AMMS 8 cùng các sự kiện liên quan: Hội nghị Bộ trưởng Thể thao ASEAN + Nhật Bản lần thứ 5 (AMMS + Nhật Bản 5) và Hội nghị Bộ trưởng Thể thao ASEAN + Trung Quốc lần thứ 2 (AMMS + Trung Quốc 2). Hội nghị lần này là dịp để các nước trao đổi, xây dựng phương hướng phát triển thể thao khu vực, thúc đẩy hợp tác thông qua tuyên bố chung của các Bộ

trưởng Thể thao ASEAN, phù hợp với Hiến chương ASEAN. Nội dung thảo luận tập trung vào các chủ đề như: Phát triển thể thao chuyên nghiệp, khoa học và kinh tế thể thao, bình đẳng giới, thể thao truyền thống, sức khỏe cộng đồng, thể thao vì mục tiêu phát triển thiên niên kỷ và thành lập Trung tâm Thể thao thành tích cao ASEAN.

Việt Nam sẽ đóng vai trò chủ trì các hội nghị và khẳng định cam kết thực hiện trách nhiệm của quốc gia thành viên trong hợp tác chuyên ngành thể thao. Đây cũng là cơ hội để quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam tới bạn bè quốc tế, đồng thời tăng cường tình hữu nghị và hiểu biết lẫn nhau trong Cộng đồng ASEAN.

Dự kiến, hội nghị sẽ thông qua ba tuyên bố chung của AMMS 8, AMMS + Nhật Bản 5 và AMMS + Trung Quốc 2, cùng một số báo cáo và văn kiện liên quan. Hội nghị

cũng đánh giá kết quả Kế hoạch hành động thể thao ASEAN giai đoạn 2021-2025 và bàn thảo định hướng hợp tác giai đoạn sau 2025. Các chương trình hợp tác cụ thể gồm: Phụ nữ và thể thao, giáo dục thể chất, thể thao người khuyết tật, phát triển bền vững thông qua bóng đá (với Nhật Bản); khu thể thao ASEAN, thể thao truyền thống, tăng cường sức khỏe và luyện tập thể thao (với Trung Quốc); và hợp tác với các đối tác như Hàn Quốc, FIFA, WADA, SEARADO.

Hội nghị dự kiến có khoảng 100 đại biểu quốc tế, gồm lãnh đạo cơ quan thể thao các nước ASEAN, Timor Leste (quan sát viên ASEAN), các đối tác Nhật Bản, Trung Quốc và đại diện các tổ chức quốc tế. Phía Việt Nam cũng có khoảng 100 đại biểu, trong đó có đại diện Chính phủ tham dự lễ khai mạc, Bộ trưởng Bộ VHTTDL chủ trì các phiên họp, cùng các cơ quan, bộ, ngành liên quan.

Việc đăng cai tổ chức AMMS 8 thể hiện vai trò tích cực của Việt Nam trong hợp tác khu vực, góp phần thực hiện các văn kiện của Đảng và Nhà nước về hội nhập quốc tế, như Kết luận số 59-KL/TW của Bộ Chính trị về Định hướng tham gia ASEAN đến năm 2030; Chỉ thị số 25-CT/TW ngày 8.8.2018 của Ban Bí thư về đẩy mạnh và nâng tầm đối ngoại đa phương đến năm 2030; Quyết định số 161/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án xây dựng và triển khai Kế hoạch thực hiện các mục tiêu của Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN đến năm 2025. Bên cạnh đó, việc đảm nhận vai trò chủ trì Hội nghị cũng góp phần giúp Việt Nam tranh thủ kinh nghiệm, nguồn lực từ các đối tác và cộng đồng quốc tế, từ đó góp phần vào sự nghiệp phát triển chung của đất nước và khu vực.

NAM PHƯƠNG

VÒNG 21 LPBANK V.LEAGUE 1-2024/25:

Nhóm cuối rục lửa đua trụ hạng

● KHẢI HƯNG

Cuộc đua vô địch V.League 2024/25 bất ngờ xoay chuyển sau vòng 21, khi Nam Định đè bẹp Hà Nội FC 3-0 ngay tại sân Hàng Đẫy, mở rộng cách biệt lên 5 điểm và nắm chắc lợi thế trước chặng nước rút. Ngược lại, cuộc chiến trụ hạng ngày càng khốc liệt và khó đoán.

Cuộc đua đến ngôi vô địch V.League mùa giải 2024/25 vừa trải qua khúc cua quan trọng. Trên sân Hàng Đẫy, đội khách Nam Định chứng minh bản lĩnh nhà vô địch bằng chiến thắng áp đảo 3-0 trước chủ nhà Hà Nội FC. Với 3 điểm có được, đội bóng thành Nam nắm lợi thế lớn để bảo vệ thành công ngôi vô địch. Trận đấu được ví “chung kết sớm” của mùa giải lại không hề có sự kịch tính khi được định đoạt ngay trong hiệp 1.

Cuộc khủng hoảng chiều sâu nhân sự

Thất bại này bóc trần những điểm yếu tồn tại dai dẳng của đội bóng Thủ đô: Ngoại binh thiếu chất lượng, lực lượng nội binh xuống phong độ và thể hệ kế cận chưa đạt yêu cầu. Câu chuyện cũ tái diễn, những bản hợp đồng đắt đỏ như Chidi Kwem hay Keziah Veendorp tiếp tục gây thất vọng, trong khi cầu thủ trẻ như Đức Hoàng chưa đủ tầm để gánh vác. Khi những Văn Quyết, Hùng Dũng dần lùi vào hậu trường, Hà Nội FC vẫn loay hoay đi tìm nguồn nhân lực kế thừa. Vấn đề này không chỉ xảy ra trong mùa giải này mà suốt vài năm trở lại đây. Nếu như khâu đào tạo trẻ có nhiều yếu tố khách quan ảnh hưởng thì khâu tuyển dụng ngoại binh của Hà Nội FC thực sự có vấn đề. Bên cạnh đó, sự thiếu ổn định trên băng ghế huấn luyện trong vài mùa trở lại đây khiến họ chưa thể xây dựng được một tập thể bền vững.

Trận đấu giữa Hà Nội FC và Nam Định tại Hàng Đẫy ghi nhận khán giả ngồi kín khán đài, chứng tỏ sức hút lớn của trận chung kết sớm. Nhận thức rõ tính chất quan trọng của trận cầu mang tính quyết định tới ngôi vương, ban tổ chức đã đặc biệt bố trí tổ trọng tài người Malaysia điều khiển trận đấu, cả trên sân và phòng VAR để đảm bảo công bằng và chất lượng chuyên môn. Quyết định này nhận được

Thất bại trước Nam Định phơi bày cuộc khủng hoảng chiều sâu nhân sự của Hà Nội FC

phản hồi tích cực từ cầu thủ lẫn người hâm mộ. Với 3 điểm có được, Nam Định cùng cố vững chắc ngôi đầu, mở rộng cách biệt với đội nhì bảng Hà Nội FC lên 5 điểm trong bối cảnh mùa giải chỉ còn 5 vòng. Đây là lợi thế cực kỳ quan trọng cho thầy trò HLV Vũ Hồng Việt trong hành trình bảo vệ chức vô địch.

Ngược lại, dù vẫn xếp thứ hai, Hà Nội FC đang chịu áp lực rất lớn. Khoảng cách giữa họ và các đội phía sau như Viettel, Hồng Lĩnh Hà Tĩnh và CAHN là không nhiều. Đáng chú ý, CAHN, đội đứng thứ năm cũng chỉ kém Hà Nội FC đúng 5 điểm. Các vòng đấu cuối sẽ chứng kiến

những cuộc đối đầu trực tiếp giữa ba đội bóng Thủ đô, hứa hẹn gay gắt và khó lường. Liên quan tới Thể Công Viettel, vòng 21 đã chứng kiến một kỷ lục của mùa giải năm nay khi Thể Công Viettel dẫn trước Đà Nẵng với tỉ số 5-0 chỉ sau khi kết thúc hiệp 1, và đến lúc trọng tài thổi còi mãn cuộc thì tỉ số cuối cùng là 6-0 nghiêng về đội bóng của tân HLV Velizar Popov.

Phong độ bùng nổ của Thể Công Viettel trong ngày ra mắt HLV Popov cho thấy những vòng đấu còn lại của cuộc đua vô địch ở V.League 1 được dự báo sẽ còn có nhiều biến số, bởi ngoại trừ Nam Định

đang khá an toàn ở vị trí số một, 2 vị trí còn lại trong top 3 đều có thể thay đổi bất cứ lúc nào.

Giai đoạn sinh tử bắt đầu

Ở nhóm cuối bảng, cuộc chiến giành quyền trụ lại V.League 1 mùa này đang trở nên khốc liệt và khó đoán. Vòng 21 chứng kiến chiến thắng quan trọng của Bình Định khi lội ngược dòng đánh bại HAGL trên sân nhà, qua đó thu hẹp khoảng cách điểm số với các đối thủ cạnh tranh.

Hiện tại, Bình Định chỉ còn kém SLNA đúng 1 điểm và Quảng Nam 2 điểm. Khi mùa giải chỉ còn 5 vòng, bất kỳ cú sảy chân nào cũng có thể khiến cục diện đầy biến động thay đổi chóng mặt. Các trận còn lại của nhóm cuối bảng giờ đây chẳng khác gì những trận “chung kết ngược”. Lịch thi đấu sắp tới của nhóm này cũng vô cùng cam go. Bình Định sẽ lần lượt chạm trán những đối thủ sừng sỏ như Viettel, CAHN hay Hà Tĩnh, những đội vẫn còn mục tiêu đua top 3. Trong khi đó, HAGL cũng không khá hơn khi phải đối đầu với Hà Nội FC và Nam Định.

Ngoài ra, yếu tố tâm lý cũng là thách thức lớn. Những đội có kinh nghiệm trụ hạng như SLNA có thể tận dụng bản lĩnh để bứt phá, còn các đội như Quảng Nam hay Bình Định cần duy trì sự li lợm nếu muốn tạo bất ngờ phút chót. Cuộc chiến trụ hạng lúc này không chỉ là cuộc đua điểm số, mà còn là phép thử cho năng lực vận hành và tầm nhìn chiến lược của từng CLB. Đội nào có lực lượng đồng đều, huấn luyện ổn định và đầu tư bài bản sẽ có lợi thế lớn. Ngược lại, những đội khủng hoảng nhân sự, thay tướng giữa mùa hoặc thiếu định hướng dài hạn hoàn toàn có thể rớt hạng. Với cục diện hiện tại, người hâm mộ có quyền kỳ vọng vào một màn rượt đuổi nghẹt thở ở cả hai đầu bảng xếp hạng trong những vòng đấu cuối cùng. ■

Khởi động chiến dịch “săn vé” World Cup

● LÊ HOÀN

Đội tuyển bóng đá nữ Việt Nam đã bước vào đợt hội quân đầu tiên trong năm 2025 tại Trung tâm Đào tạo Bóng đá trẻ Việt Nam (Hà Nội) để chuẩn bị cho vòng loại Giải bóng đá nữ vô địch châu Á 2026.

Sân chơi này cũng là thử thách đầu tiên trong hành trình chinh phục tấm vé tham dự World Cup lần thứ hai của “Những cô gái kim cương”.

Tận dụng cơ hội

Các trận đấu tại bảng E vòng loại Giải bóng đá nữ vô địch châu Á 2026 sẽ diễn ra từ ngày 29.6 đến 5.7 tại sân vận động Việt Trì (Phú Thọ). Đây là cơ hội để các cô gái Việt Nam tận dụng ưu thế sân nhà, khán giả nhà để hướng đến những kết quả tốt.

Không những thế, đội tuyển nữ Việt Nam (hạng 37 thế giới) cũng chỉ gặp các đối thủ yếu hơn, lần lượt là Guam (hạng 96 TG), UAE (hạng 112 TG) và Maldives (163 TG). Xét về thứ hạng và thực lực, thầy trò HLV Mai Đức Chung vượt trội hoàn toàn và việc vượt qua vòng loại là không quá khó nếu như các cầu thủ thi đấu đúng sức và giữ được sự tập trung. Thế nhưng với việc mỗi bảng đấu chỉ lấy duy nhất một đội đứng đầu để tham dự vòng chung kết thì “Những cô gái kim cương” không thể chủ quan, phải tập trung giành điểm số tối đa qua từng trận.

HLV Mai Đức Chung đánh giá về các đối thủ: “Đội tuyển nữ UAE có nhiều lợi thế về thể lực với các cầu thủ nhập tịch. Đội tuyển Guam là đối thủ còn mới đối với tuyển nữ Việt Nam, tuy nhiên qua thông tin sơ bộ, đây cũng là đối thủ có thể hình và sức mạnh. Trong số 3 đội cùng bảng, Việt Nam mới chỉ từng thi đấu với đội tuyển Maldives tại vòng loại nữ châu Á 2022. Mặc dù ở trận đấu đó đội tuyển nữ Việt Nam giành chiến thắng đậm nhưng thời gian gần đây các quốc gia trong châu lục đều đang có sự đầu tư và thay đổi mạnh mẽ, vì vậy chúng tôi không thể chủ quan”.

Có thể nói, đội tuyển nữ Việt Nam có đủ “thiên thời, địa lợi và nhân hoà” tại vòng loại Giải bóng đá nữ vô địch châu Á 2026 và điều quan trọng là họ sẽ phải tận dụng cơ hội này để hoàn thành mục tiêu. Nếu làm được điều đó, đội sẽ thi đấu tại vòng

“Những cô gái kim cương” được kỳ vọng sẽ có sự chuẩn bị thật tốt cho hành trình “săn vé” dự World Cup lần thứ hai trong lịch sử
Ảnh: HỒNG LĨNH

chung kết vào năm sau. Theo đó, 6 đội có thành tích tốt nhất tại vòng chung kết Giải bóng đá nữ vô địch châu Á 2026 sẽ giành vé tham dự FIFA World Cup nữ 2027. Tại Giải vô địch nữ châu Á 2022 diễn ra ở Ấn Độ, đội tuyển nữ Việt Nam đã làm nên lịch sử khi vượt qua vòng bảng, trước khi đánh bại đội tuyển Đài Bắc Trung Hoa 2-1 ở trận tranh vé vượt để giành suất tham dự FIFA World Cup nữ 2023. Tính đến hiện tại, đây là chiến tích lớn nhất của các đội tuyển sân 11 người bóng đá Việt Nam.

Chuẩn bị thật tốt

Bóng đá nữ Việt Nam sẽ có nhiều giải quốc tế trong năm 2025. Bên cạnh vòng loại giải châu Á, đội tuyển nữ Việt Nam còn 2 mục tiêu quan trọng khác là giải vô địch Đông Nam Á và SEA Games 33. Với sự tiến bộ không ngừng của các đối thủ trong khu vực và châu lục, đội tuyển nữ

Việt Nam được dự báo sẽ gặp rất nhiều khó khăn trong việc hướng đến những mục tiêu cao.

Theo HLV Mai Đức Chung, các giải đấu sắp tới sẽ không dễ dàng với đội tuyển nữ Việt Nam vì các đội bóng trong khu vực và châu lục đang cho thấy sự đầu tư và tiến bộ không ngừng. Những đối thủ trực tiếp của bóng đá nữ Việt Nam tại Đông Nam Á như Philippines hay Singapore đang mạnh lên với chính sách nhập tịch cầu thủ, trong khi Thái Lan là đối trọng số 1 và họ cũng là chủ nhà SEA Games 33. Ngay khi được tham dự vòng chung kết giải châu Á 2026, cuộc đua giành vé dự World Cup cũng khó khăn với đội tuyển nữ Việt Nam, bởi ngoài Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc, Australia - những đội bóng hàng đầu châu lục giờ còn có CHDCND Triều Tiên, Uzbekistan, Iran,... cũng rất quyết tâm góp mặt tại ngày hội bóng đá lớn nhất hành tinh vào năm 2027.

Đội tuyển nữ Việt Nam với 25 cầu thủ đã có buổi tập đầu tiên tại Trung tâm Đào tạo Bóng đá trẻ Việt Nam vào hôm qua 6.5. Theo kế hoạch, thầy trò HLV Mai Đức Chung sẽ thi đấu giao hữu quốc tế với CLB nữ Werder Bremen của Đức vào ngày 16.5. Trận đấu giao hữu quốc tế này nằm trong hoạt động kỷ niệm 50 năm thiết lập quan hệ ngoại giao giữa hai nước Việt Nam và CHLB Đức.

Trước đó, ngày 12.5, đội sẽ có trận đấu giao hữu với CLB nữ TP.HCM, đội bóng đang trong thời gian tập huấn tại Hà Nội. Đội sẽ lên đường sang Nhật Bản tập huấn từ ngày 8 đến 18.6. Sau chuyến tập huấn nước ngoài này, đội sẽ di chuyển lên Việt Trì (Phú Thọ) để tiếp tục tập huấn và thi đấu tại bảng E vòng loại giải nữ châu Á 2026 từ ngày 29.6 đến 5.7.

Do vậy, ngay từ bây giờ, đội tuyển nữ Việt Nam phải có sự chuẩn bị tốt bằng những đợt hội quân và tập huấn nước ngoài. Năm 2024, “Những cô gái kim cương” không thi đấu giải quốc tế nào nhưng đây là năm bán lẻ để họ chuẩn bị, tích lũy bằng những chuyến tập huấn bổ ích ở các quốc gia có nền bóng đá nữ phát triển. Năm qua, thầy trò HLV Mai Đức Chung đã được Liên đoàn Bóng đá Việt Nam tạo điều kiện đi tập huấn tại Cộng hoà Séc và Trung Quốc. Những chuyến đi trên đã giúp các tuyển thủ tiếp tục được tập luyện trong môi trường ĐTQG, duy trì cảm giác thi đấu quốc tế, đó cũng là cơ hội rất tốt để ban huấn luyện xây dựng lực lượng, là tiền đề để chuẩn bị từ xa cho những giải đấu chính thức trong năm nay. “Bóng đá nữ Việt Nam hiện đang cần nhiều trận đấu quốc tế để cọ xát, học hỏi. Vì vậy, các giải đấu giao hữu quốc tế vừa qua rất bổ ích. Mục đích chính là để rèn luyện và cho các cầu thủ làm quen với cường độ tập luyện, thi đấu cao để chuẩn bị cho các nhiệm vụ tại các giải quốc tế quan trọng trong năm nay”, HLV Mai Đức Chung nhận định. ■

Đội tuyển U23 Việt Nam thuộc nhóm hạt giống số 1 tại Vòng loại U23 châu Á 2026

Liên đoàn Bóng đá châu Á (AFC) đã chính thức công bố kế hoạch tổ chức Lễ bốc thăm chia bảng Vòng loại Giải U23 châu Á 2026. Theo đó, buổi lễ sẽ diễn ra vào lúc 14h00 (giờ Việt Nam) ngày 29.5 tại trụ sở AFC ở Kuala Lumpur. Vòng loại của đấu trường U23 châu Á năm 2026 quy tụ 44 đội tuyển U23 quốc gia, được chia thành 11 bảng, thi đấu theo thể thức vòng tròn một lượt tại địa điểm tập trung trong giai đoạn từ ngày 1 - 9.9. 11 đội nhất bảng và 4 đội nhì bảng có thành tích tốt nhất sẽ giành quyền vào VCK, được tổ chức tại Saudi

Arabia năm 2026. Đội chủ nhà của VCK được đặc cách vào thẳng mà không cần tham gia vòng loại.

Đáng chú ý, đội tuyển U23 Việt Nam được xếp vào nhóm hạt giống số 1, nhóm dành cho 11 đội có thành tích tích lũy tốt nhất tại ba kỳ U23 châu Á gần nhất (2020, 2022, 2024). Trên bảng xếp hạng để làm căn cứ chia nhóm hạt giống và bốc thăm Vòng loại U23 châu Á 2026, đội tuyển U23 Việt Nam đứng ở vị trí thứ 5 châu Á, sau Uzbekistan, Nhật Bản, Iraq và Hàn Quốc.

T.S

Hôm nay tuyển futsal nữ Việt Nam gặp đội Hong Kong (Trung Quốc)

Trận đấu đầu tiên của đội tuyển futsal nữ Việt Nam tại VCK futsal nữ châu Á 2025 sẽ là trận đấu gặp đội tuyển Hong Kong (Trung Quốc) vào lúc 16h00 (giờ Việt Nam) hôm nay 7.5. Tại VCK futsal nữ châu Á 2025, đội tuyển futsal nữ Việt Nam nằm ở bảng B với các đối thủ Iran, Hong Kong (Trung Quốc) và Philippines.

Đánh giá về đối thủ, HLV trưởng đội tuyển futsal nữ Việt Nam Nguyễn Đình Hoàng cho biết, Iran là ứng cử viên hàng đầu cho 1 suất đi tiếp của bảng đấu. 2 đội còn lại là Philippines và Hong Kong (Trung Quốc) đều đã thi đấu rất tốt ở vòng loại. Đội tuyển futsal

nữ Philippines cho thấy sự tiến bộ với nhiều cầu thủ chất lượng được bổ sung. Đối thủ Hong Kong (Trung Quốc) đã thi đấu ấn tượng ở giải vòng loại vừa qua nên chúng ta chắc chắn cũng không dễ để vượt qua họ.

“Dù khó khăn như thế nào, mục tiêu của chúng ta vẫn là giành được 1 suất tham dự World Cup, nhưng trước tiên phải vượt qua được vòng bảng. Đây là 1 bảng đấu tương đối cân bằng và các đội đều có cơ hội. Chúng ta sẽ quyết tâm giành 1 vé vào vòng tứ kết trước tiên”, HLV Nguyễn Đình Hoàng khẳng định quyết tâm.

S.V

Warren Buffett tuyên bố sẽ từ chức sau 60 năm lãnh đạo

Warren Buffett vừa tuyên bố sẽ rời vị trí Giám đốc điều hành của Berkshire Hathaway vào cuối năm nay, khép lại 60 năm lãnh đạo để trao quyền kế nhiệm cho Phó Chủ tịch Greg Abel. Đây là dấu mốc mở ra một kỷ nguyên mới cho tập đoàn đầu tư huyền thoại mà Buffett đã dày công xây dựng, biến tên tuổi ông thành biểu tượng của trí tuệ tài chính và câu chuyện thành công kinh điển của nước Mỹ.

"Tôi nghĩ đã đến lúc Greg nên trở thành Giám đốc điều hành của công ty vào cuối năm" - Buffett, năm nay 94 tuổi, chia sẻ. Ngay sau thông tin này, CEO Apple, Tim Cook, đã viết trên mạng xã hội X: "Chưa từng có ai giống Warren... Được biết đến ông là một trong những đặc ân lớn nhất của cuộc đời tôi!".

M. PHẠM

Ấn Độ đẩy mạnh giám sát biên giới bằng mạng lưới vệ tinh hiện đại

Chủ tịch Tổ chức Nghiên cứu Không gian Ấn Độ (ISRO) V. Narayanan cho biết, nước này sẽ phóng thêm 100-150 vệ tinh trong vòng 3 năm tới, nhằm tăng cường năng lực giám sát khu vực biên giới và bờ biển. Hiện Ấn Độ đang vận hành khoảng 55 vệ tinh, song con số này được đánh giá là chưa đủ để giám sát toàn diện lãnh thổ rộng lớn với đường biên giới đất liền và bờ biển dài tới 7.500 km.

Ông Narayanan nhấn mạnh, các cải cách trong lĩnh vực không gian dưới thời Thủ tướng Narendra Modi đã mở đường cho khu vực tư nhân tham gia sâu rộng hơn vào quá trình phát triển vệ tinh và công nghệ phóng - yếu tố then chốt để xây dựng một mạng lưới giám sát vũ trụ hiện đại và hiệu quả hơn.

L. YẾN

Sao nữ đấu tranh với việc bị xâm phạm bằng công nghệ AI

● ĐÔNG MAI

Địch Lệ Nhiệt Ba, Cảnh Điềm, Jennie và nhiều sao nữ khác đang bị xâm phạm hình ảnh bằng công nghệ AI, bôi nhọ danh dự đến mức họ phải khởi kiện.

Địch Lệ Nhiệt Ba, ngôi sao hàng đầu của làng giải trí Hoa ngữ, vừa chính thức đệ đơn kiện một công ty sản xuất phim vì hành vi sử dụng hình ảnh của cô trái phép. Đây không phải là vụ đầu tiên liên quan đến việc người nổi tiếng bị xâm phạm quyền hình ảnh, vu khống và bôi nhọ danh dự, nhưng trường hợp của Nhiệt Ba là minh chứng rõ nét cho thấy vấn đề đang ngày càng nghiêm trọng trong kỷ nguyên số và sự bùng nổ của trí tuệ nhân tạo (AI).

Theo tờ *Sina*, công ty quản lý của Địch Lệ Nhiệt Ba xác nhận đã gửi đơn kiện đến Tòa án Bắc Kinh (Trung Quốc) nhằm tố cáo Công ty Truyền thông Văn hóa Phụ Dương Chí Thượng - đơn vị phát hành một bộ phim ngắn trên nền tảng Douyin (TikTok phiên bản Trung Quốc). Điều đáng nói là trong phim công ty này đã sử dụng kỹ xảo ghép mặt của Địch Lệ Nhiệt Ba vào cơ thể của một nữ diễn viên khác, khiến khán giả lầm tưởng cô tham gia dự án.

Sự việc gây chấn động mạng xã hội Trung Quốc vào đầu tháng 4, khi hàng loạt cư dân mạng phát hiện gương mặt của nữ minh tinh xuất hiện trong những cảnh quay được cho là chỉnh sửa bằng AI. Dư luận phẫn nộ cho rằng, hành vi này không chỉ lừa dối khán giả mà còn xâm phạm nghiêm trọng đến quyền hình ảnh và danh dự cá nhân của Địch Lệ Nhiệt Ba.

Dưới sức ép của dư luận và phản ứng pháp lý từ phía nữ diễn viên, công ty sản xuất đã phải gỡ bỏ các phân cảnh liên quan. Tuy nhiên, hậu quả để lại là không nhỏ.

Vụ kiện lần này chỉ là một trong hơn 20 vụ việc mà Địch Lệ Nhiệt Ba đang theo đuổi. Phần lớn liên quan đến những tài khoản tung tin đồn thất thiệt về đời sống tình

Địch Lệ Nhiệt Ba vừa khởi kiện một công ty sản xuất phim vì sử dụng công nghệ ghép mặt cô vào người diễn viên khác

cảm, bịa đặt các tình tiết đời tư với mục đích hạ bệ uy tín của nữ diễn viên. Nổi tiếng qua các bộ phim như *Tam sinh tam thế chẩm thượng thư*, *Trường Ca hành...*, Địch Lệ Nhiệt Ba là cái tên được săn đón trong làng giải trí. Điều đó cũng đồng nghĩa với việc cô trở thành mục tiêu của các chiêu trò truyền thông "bản", từ giả mạo thông tin, ghép ảnh đến vu khống một cách ác ý...

Không riêng Địch Lệ Nhiệt Ba, nhiều nghệ sĩ nữ khác tại Trung Quốc cũng trở thành nạn nhân của việc xâm phạm hình ảnh. Năm 2023, nữ diễn viên Cảnh Điềm bất ngờ bị phát hiện hình ảnh cá nhân xuất hiện trong các tờ rơi quảng cáo mại dâm tại Hàn Quốc. Tờ rơi có in ảnh rõ mặt Cảnh Điềm, kèm nội dung quảng bá về "chương trình nội y" và hàng trăm "nữ sinh phục vụ khách hàng". Hình ảnh này lan truyền chóng mặt trên mạng xã hội, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến danh dự và hình ảnh nữ diễn viên.

Ngay lập tức, công ty quản lý

của Cảnh Điềm lên tiếng khẳng định cô hoàn toàn không liên quan đến bất kỳ chương trình giải trí nào như trên. Cô cũng tha thiết kêu gọi người hâm mộ ngừng chia sẻ hình ảnh này để tránh lan rộng hậu quả. Việc bị bôi nhọ như vậy không chỉ gây tổn thương về danh dự mà còn có nguy cơ phá hoại sự nghiệp mà Cảnh Điềm đã xây dựng suốt hơn 17 năm.

Tại Hàn Quốc, Jennie - thành viên nhóm nhạc đình đám BlackPink, cũng là nạn nhân của làn sóng tin giả và vu khống trên mạng xã hội. Không chỉ bị công kích ngoại hình, gán ghép đời tư, Jennie còn liên tục trở thành mục tiêu công kích của các YouTuber đưa tin giật gân. Tháng 9.2024, công ty quản lý của Jennie là ODDATELIER chính thức tuyên bố khởi kiện các cá nhân và tổ chức lan truyền thông tin sai lệch, mạo danh và phát tán các bài viết bôi nhọ danh dự Jennie. Đặc biệt, công ty nhắm trực tiếp đến kênh YouTube *Sojang* - nổi tiếng với các clip tung tin thất

thiệt về giới nghệ sĩ K-pop.

Vụ việc của Địch Lệ Nhiệt Ba, Cảnh Điềm hay Jennie chỉ là những ví dụ tiêu biểu trong vô số trường hợp nghệ sĩ bị tấn công, vu khống và xâm phạm quyền hình ảnh trên Internet. Trong bối cảnh công nghệ phát triển mạnh mẽ, đặc biệt là sự xuất hiện của deepfake và AI, ranh giới giữa thật - giả ngày càng bị xóa nhòa. Nhiều đối tượng xấu lợi dụng công nghệ để tạo ra những sản phẩm giả mạo nhưng vô cùng chân thực, khiến người xem dễ dàng bị đánh lừa.

Việc các nghệ sĩ đứng lên bảo vệ quyền lợi cá nhân bằng con đường pháp lý như Địch Lệ Nhiệt Ba hay Jennie là tín hiệu tích cực, không chỉ giúp răn đe những hành vi vi phạm mà còn truyền cảm hứng cho những người nổi tiếng khác mạnh mẽ đối diện và xử lý tin giả. Tuy nhiên, việc đảm bảo môi trường mạng trong sạch, an toàn và tôn trọng quyền riêng tư cá nhân vẫn đang là "vấn nạn" chưa có hồi kết... ■

GÓC BÌNH LUẬN

● LAM SA

Cuộc bầu cử Tổng thống Hàn Quốc dự kiến diễn ra vào ngày 3.6 tới đang bước vào giai đoạn nước rút với hàng loạt biến động khó lường trên chính trường. Các diễn biến pháp lý, tranh cãi nội bộ và tỷ lệ ủng hộ biến động... tạo nên một cuộc đua được đánh giá là kịch tính nhất trong lịch sử chính trị Hàn Quốc.

Trung tâm của sóng gió là ông Lee Jae-myung - nguyên Chủ tịch

Khó đoán định

đảng Dân chủ, hiện là ứng cử viên dẫn đầu với tỷ lệ ủng hộ cao trong cả nội bộ đảng lẫn công chúng.

Tuy nhiên, ông Lee đang đối mặt với rủi ro pháp lý sau khi Tòa án Tối cao bác phán quyết có lợi từ Tòa án Seoul và yêu cầu xét xử lại vụ việc ông bị cáo buộc vi phạm Luật Bầu cử công chức. Động thái này đã khiến đảng Dân chủ phản ứng gay gắt, cáo buộc Tòa án Tối cao "vượt quyền" và "gây bất ổn tư

pháp", đồng thời tổ chức các cuộc tụ tập nhằm gây áp lực...

Ở chiều ngược lại, phe cầm quyền chỉ trích phản ứng của đảng Dân chủ và cho rằng tổ chức các cuộc tụ tập là hành động quá khích mang tính tập thể. Cuộc đối đầu chính trị - pháp lý giữa hai phe đang khiến xã hội Hàn Quốc thêm phần căng thẳng, trong khi ngày bầu cử cận kề.

Không kém phần phức tạp là

tình hình nội bộ của đảng cầm quyền - Quyền lực Nhân dân. Trước tỷ lệ ủng hộ không cao của các ứng viên, đảng này đang thúc đẩy xu hướng "đơn nhất hóa" để chọn ra một gương mặt sáng giá duy nhất, buộc các ứng viên khác phải rút lui. Hai cái tên nổi bật hiện nay là nguyên Thủ tướng Han Duck Soo và nguyên Bộ trưởng Lao động Kim Moon-soo. Tuy nhiên, sự cạnh tranh nội bộ đang

khiến quá trình này gặp nhiều trở ngại, nhất là khi thời hạn chốt danh sách ứng cử viên (10-11.5) chỉ còn tính từng ngày.

Trong bối cảnh hỗn loạn chính trị và áp lực thời gian, cuộc bầu cử Tổng thống Hàn Quốc 2025 được các chuyên gia đánh giá là khó đoán định bậc nhất từ trước đến nay - nơi mà mỗi chuyển động đều có thể tạo nên một bước ngoặt lớn trên bản đồ quyền lực xứ Kim chi. ■